

BEGROTING 2024

GERICHT VOORUIT >>

HOUTEN

IJSSELSTEIN

LOPIK

NIEUWEGEIN

INHOUD

1 VOORWOORD	3
2 INLEIDING EN LEESWIJZER	6
3 PROGRAMMA INKOMEN	9
3.1 WELKE DOELSTELLINGEN GAAN WE REALISEREN?	9
AANDACHTSPUNT	9
3.2 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	10
3.3 FINANCIËN	11
4 PROGRAMMA WERK	12
4.1 WELKE DOELSTELLINGEN GAAN WE REALISEREN?	12
4.2 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	13
4.3 FINANCIËN	14
5 PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING	15
5.1 WELKE DOELSTELLINGEN GAAN WE REALISEREN?	15
5.2 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	17
5.3 FINANCIËN	17
6 BEDRIJFSVOERING	19
6.1 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	19
6.2 FINANCIËN	19
7 DVO - PROGRAMMA SW	20
8 PARAGRAFEN	21
9 UITGANGSPUNTEN OPSTELLING FINANCIËLE BEGROTING	27
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	30
BIJLAGE: TAAKVELDEN	31
BIJLAGE: BELEIDSINDICATOREN ARTIKEL 8 BBV	31
BIJLAGE: VOORSTEL HERIJKING INFORMATIEVOORZIENING EN KPI'S	32
BIJLAGE: INTEGRAAL OVERZICHT OP DE OPMERKINGEN EN BEDENKINGEN OP DE KADERBRIEF 2024	36
REACTIE VAN WERK EN INKOMEN LEKSTROOM OP DE ZIENSWIJZEN VAN DE LEKSTROOMGEMEENTEN OP DE KADERBRIEF 2024	36
CONCEPTREACTIE OP DE ZIENSWIJZE VAN DE CLIËNTENRAAD WIL OP DE ONTWERP KADERBRIEF 2024	39

1 VOORWOORD

Voor u ligt de Begroting 2024 van Werk en Inkomen Lekstroom. In deze onzekere en onrustige tijd van einde corona, de oorlog in Oekraïne, een stevige energiecrisis en hoge inflatie met oplopende kosten levensonderhoud beschrijven we hier onze inzet voor 2024. Gelet op wat nu speelt zouden we graag onze aandacht vol op 2023 gericht willen hebben en houden; de GR schrijft evenwel voor dat deze periode ook in het teken van volgend jaar moet staan. We voldoen desondanks graag aan onze plicht.

Onze primaire focus in 2024 is gelijk aan die in de afgelopen jaren: inwoners in de Lekstroom via betaald of onbetaald werk, via een uitkering, andere vormen van inkomensondersteuning of schuldhelpverlening gericht vooruit helpen. Op maat en indien nodig stap voor stap, in nauw samenspel met onder meer de lokale werkteams en tal van (lokale) ketenpartners. We willen dat zo veel mogelijk mensen (weer) kunnen (blijven) meedoen en perspectief hebben. Vanuit de wetenschap dat WIL voor veel mensen een laatste -en vaak ongewild- vangnet is.

Op hoofdlijnen is 2024 een jaar dat op voorhand getypeerd kan worden met de woorden: continueren, borgen en doorontwikkelen. Onze dienstverlening op het hoge niveau van nu continueren. De basis onder dienstverlening qua ICT, personeel en bedrijfsvoering borgen. En op onderdelen doorontwikkelen wat beter kan dan wel nog verder in de richting die wenselijk is. Bij dat laatste kan gedacht worden aan het nog beter inspelen op de soms beperkte zelfredzaamheid van de inwoners die bij ons aankloppen of dat juist (nog) niet doen. Tegelijk is 2024 nog niet goed te duiden gelet op de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en hoge inflatie. Wat van WIL (tijdelijk) gevraagd wordt kan snel veranderen, zo hebben de afgelopen jaren ons geleerd. We verwachten dat we ook in 2024 weer op onze flexibiliteit worden aangesproken en zaken anders lopen dan voorheen gedacht. Met oplopende klantaantallen en personele uitdagingen, en mogelijk aangepaste uitvoeringsregimes als gevolg.

Ondanks deze 'mist in onze glazen bol' weten we, zeker in de basis, waar wij als WIL ook in 2024 voor gaan staan. Trefwoorden zijn en blijven oog houden voor de individuele situatie en leefwereld van onze klanten, inkomensondersteuning bieden waar nodig en samen werken aan participatie met de lokale werkteams en de Utrechtse Werktafel (UWT). Met ook in 2024 waarschijnlijk meer aandacht en ondersteuning voor statushouders en de armoede en schuldenproblematiek.

Financieel en inhoudelijk gezien kiezen we ervoor de vigerende begroting 2023 als fundament te gebruiken voor de Begroting 2024, met wat kleine aanpassingen. Door met name twee ontwikkelingen in 2023 komt de Begroting 2024 desondanks fors hoger dan in eerdere meerjarenbegrotingen geschetst: enerzijds betreft dit de verhoging van de uitkeringen met 10%, anderzijds de hoge indexaties en cao-afspraken waarmee WIL te dealen heeft. De Begroting 2023 zal hierdoor bij de Turap aangepast (moeten) worden. Deze aanpassing werkt uiteraard door in 2024.

Met de meest actuele inzichten als onderlegger gaan we graag in oktober dit jaar tijdens een nieuw Kaderstellend Raadsdebat met de raden van de Lekstroom gemeenten in gesprek over de financiën en inhoud als ook de dilemma's en keuzes die in 2024 voorliggen. We zullen daarbij conform verzoek ook meer en meer focussen op de middellange termijn. Waar nodig komen we met een eerste Begrotingswijziging 2024. Op deze wijze blijft onze begroting passend bij de opgaven waar we voor staan (inclusief meerjarenperspectief) en zijn we in staat flexibel mee te bewegen met de bestuurlijke, economische en maatschappelijke actualiteit. Het is in dit licht dat u de voorliggende Begroting moet lezen en beoordelen. We wensen u veel leesplezier.

Hoogachtend,

R. Esser
Directeur Werk en Inkomen Lekstroom

W. Eggengoor
Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur

WIL IN 2024

VOORUITBLIKKEN IS EEN UITDAGING

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne kampen we met een stevige inflatie en energiecrisis. Het economische en maatschappelijke klimaat is onbestemd. Ook in 2024 zal WIL voor veel mensen een laatste -en vaak ongewild- vangnet zijn. Vooruitkijken is lastig. Maar onze opdracht is duidelijk: wij helpen klanten en inwoners van de Lekstroom gericht vooruit op het gebied van inkomensondersteuning, geldzorgen en participatie. Dit doen we samen met de lokale werkteams, ketenpartners en gemeenten.

ONZE BEDRIJFSOMGEVING

- 1 De oorlog in Oekraïne en de economische gevolgen daarvan vraagt waarschijnlijk ook in 2024 veel inzet van gemeenten en WIL.
- 2 Naar verwachting is de bedrijfsomgeving van WIL nog niet gestabiliseerd. Veel inwoners zullen ondersteuning nodig hebben. De arbeidsmarkt biedt kansen én uitdagingen.

ONZE DIENSTVERLENING AAN ONZE KLANTEN

- 1 Houden we zo goed als mogelijk in de lucht, met als insteek dezelfde kwaliteit van dienstverlening als tot nu toe. De strikte financiële nullijn laten we los.
- 2 Passen aan als dat nodig is. Bijvoorbeeld als we de grenzen bereiken van financiële mogelijkheden en redelijkheid.
- 3 Blijft oog houden voor de leefwereld van onze klanten. We tonen coulantie waar mogelijk en maatwerk waar nodig.
- 4 Wordt door klanten minimaal even positief gewaardeerd als eerder. We zetten ons ervoor in dat klanten en werkgevers ons in het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) 2024 waarderen met een cijfer hoger dan een 7,5.

ONZE MEDEWERKERS

- 1 Blijven zich met grote toewijding inzetten voor onze klanten en elkaar.
- 2 Blijven goede en passende dienstverlening bieden. Om dit te realiseren wordt een groot beroep gedaan op hun flexibiliteit.
- 3 Krijgen waarschijnlijk weer te maken met een hoge werkdruk, mede als gevolg van de krapte aan personeel die ook WIL raakt.

ONTWIKKELINGEN

- 1 De arbeidsmarkt laat waarschijnlijk nog steeds een hybride beeld zien, variërend van enkele ondernemers in de problemen tot bedrijven met (grote) personeelstekorten.
- 2 De arbeidsmarkt is in 2024 waarschijnlijk nog steeds gespannen met een nog niet afnemende economische groei.
- 3 De meerwaarde van de Utrechtse Werktafel (in relatie tot WIL en lokale werkteams) blijkt duidelijk in de praktijk. Werkgevers en werkzoekenden ervaren steeds meer de voordelen van een goede bovenregionale aanpak. Gemeenten ervaren steeds meer dat de Utrechtse Werktafel van en voor hen is.

BEGROTE CIJFERS VOOR 2024

VERDER IN 2024

- 1 De GR WIL wordt formeel aangepast aan de Wgr met een stevigere positie voor de raden in hun kaderstellende rol.
- 2 Qua ICT zetten we de laatste stappen in ons transitieproces om intern en extern meer in regie te komen. We maken de keuze met welke ICT-partner we vanaf 2025 in zee gaan.
- 3 Via een kaderstellend raadsdebat gaan we in gesprek met de gemeenten over wat nodig is op de korte, maar ook langere termijn.
- 4 De raden hebben de behoefte om meer in positie te komen en blijven als opdrachtgever en eigenaar van WIL. Onze informatievoorziening en KPI's brengen we meer in lijn met deze behoefte en onze opdracht. Dit proces hopen we in 2024 af te ronden.

2 INLEIDING EN LEESWIJZER

In de Kaderbrief 2024 gaven we aan dat we financieel en inhoudelijk een redelijk goed beeld hebben van wat wij in 2024 te doen hebben, maar dat een aantal zaken nog niet of moeilijk accuraat in te schatten is op hun financiële en beleidsmatige vertaling naar de Begroting 2024. We noemden in de Kaderbrief als voorbeeld hiervan de oorlog in Oekraïne en de hoge energieprijzen en inflatie. We denken dat we in oktober dit jaar een beter gesprek met de raden kunnen voeren hierover in ons Kaderstellend Raadsdebat (KRD). In tegenstelling tot andere jaren willen we dit KRD evenwel vooral gebruiken als gesprek over de middellange termijn, koers en opdracht van WIL.

Uitgangspunten

Met de voorliggende Begroting 2024 zetten we het fundament neer voor komend jaar; een fundament waarop we later kunnen doorbouwen als we de consequenties scherp hebben van alle ontwikkelingen die momenteel spelen. Om deze basis neer te zetten hanteren we een aantal uitgangspunten.

Financiële uitgangspunten

- We actualiseren en vertalen de Begroting 2023 inclusief vastgestelde en verwachte Begrotingswijzigingen 2023 door naar 2024.
- De financiële actualisering betreft onder andere: volumes (BUIG middelen), inflatiecorrectie (2,4%), loonindexatie (4,2%), inkomsten terugvordering, verdeelsleutel uitvoeringskosten, verhoging uitkeringen met 10%, et cetera.
- We continueren de Nullijn in financiële en inhoudelijke zin.

Inhoudelijke uitgangspunten

- We continueren onze reguliere dienstverlening ook in 2024.
- We gaan er daarbij vanuit dat er zich in de loop van 2023 geen ontwikkelingen voordoen die tot een inhoudelijke bijstelling van onze opdracht of dienstverlening zullen leiden.
- We nemen de bekende ontwikkelingen voor 2024 inhoudelijk en financieel op in de Begroting 2024; financieel alleen voor zover een realistische inschatting mogelijk is. We gaan er van uit dat de herijking van de GR WIL incl. mogelijke bijstelling van de opdracht van WIL budgettair neutraal kan geschieden.
- We gaan er ook van uit dat de aanscherping van de opdracht van de Utrechtse Werktafel in relatie tot de opdracht en inzet van WIL en de Lokale Werkteams eveneens budgettair neutraal uit kan.
- Wij brengen de financiële consequenties die gaandeweg 2023 helder worden, in bij het Kaderstellend Raadsdebat in oktober en gaan hierover met de raden het gesprek aan op basis van de meest actuele inzichten.
- Mochten de klantvolumes n.a.v. corona, de oorlog in Oekraïne of de energieprijzen stijgen, dan gaan we er van uit dat we vooraleerst onze dienstverlening kwalitatief op peil moeten houden (met eventueel extra personele inzet) en pas in tweede instantie aangepaste dienstverleningsregimes in overweging nemen. Ons bestuur is daarbij primair aan zet om keuzes ter zake te maken. Mocht dit gebeuren, dan nemen we u hierin uiterad mee.

Huidige KPI's voor nu nog uitgangspunt

- We nemen de eerder afgesproken KPI's qua aard en waarde ook in 2024 als uitgangspunt; evenals de vigerende informatievoorziening.
- We willen deze informatievoorziening en KPI's evenwel wel graag herzien, mede n.a.v. de wensen en signalen die u ter zake heeft geuit. In de bijlage treft u een voorstel aan voor deze herijking; wij vragen u bij deze expliciet ook om een zienswijze op dit voorstel.

Oekraïne

De oorlog in Oekraïne hangt nog steeds als een donkere wolk boven 2023. De impact op korte en langere termijn is lastig in te schatten; ook de impact voor WIL. We staan zowel dit jaar als ook langer nodig klaar om waar nodig onze handen mee uit de mouwen steken, net als in het geval van Tozo en TONK.

De energiecrisis en hoge inflatie

Door de hoge energieprijzen en hoge kosten voor levensonderhoud zijn veel inwoners in de Lekstroom in de problemen gekomen. De genomen compensatiemaatregelen vanuit het Rijk en gemeenten hebben in deze zeker een dempend effect gehad, maar of het Rijk ook in 2024 inwoners nog tegemoet zal komen is nog niet zeker. We verwachten al met al een stevige inkomens- en schuldenproblematiek de komende jaren. Ook hier geldt dat een prognose niet te geven is gelet op de 'versheid' van de problematiek.

KTO en WTO 2024

In 2023 vragen we onze klanten hoe zij tegen de dienstverlening van WIL aankijken, waar zij tevreden over zijn en waar zij mogelijkheden voor verbetering zien. Dat willen we vanaf nu elk jaar doen, ook richting de werkgevers waar WIL zaken mee doet. Zeker in deze woelige tijden willen we graag een kort lijntje houden naar onze klanten en werkgevers wat betreft hun wensen, behoeften en ervaringen; het KTO en WTO 2024 zijn hiervoor mooie instrumenten.

MO 2024

Onze medewerkers zijn de sleutel voor succes. Hun welbevinden is belangrijk om onze klanten goed van dienst te kunnen zijn. Het welbevinden van onze medewerkers is evenzo belangrijk vanuit het perspectief medewerkers in deze krappe arbeidsmarkt aan ons te binden. Het is hierom dat WIL vanaf nu ieder jaar via een Medewerkersonderzoek (MO) een beeld wil krijgen wat goed gaat, wat beter kan en hoe onze medewerkers erbij zitten; ook in 2024 dus.

Atrium en huisvesting WIL

Met het Atriumproject wil Nieuwegein van het stadshuis een hoogwaardige plek maken voor verblijf en dienstverlening aan inwoners en klanten. De front-office dienstverlening van WIL in Nieuwegein maakt hier onderdeel van uit. Het is hierom dat WIL een warm pleitbezorger is en is geweest van het Atriumproject. In 2023 begint de verbouwing en conceptuele herinrichting van de begane grond en volgende twee verdiepingen van het stadshuis; in 2024 moet het nieuwe Atrium gereed zijn. WIL zou dan niet meer met 0-2 achter moeten staan bij aanvang van een eerste gesprek, maar met 1-0 voor. Door de complexiteit van het project is het aannemelijk dat de dienstverlening tijdens de verbouwing hinder gaat ondervinden; in welke mate en wanneer is nu nog niet goed te zeggen. Onze front-office dienstverlening verplaatsen we in ieder geval tijdens de verbouwing naar de Zoomstede. Financieel is het uitgangspunt dat het Atriumproject voor WIL niet kostenverhogend c.q. kosten neutraal uitwerkt.

Nieuwegein heeft WIL recentelijk laten weten dat, gelet op de inflatie, de huur in 2023 met ruim 14% zal toenemen. WIL is hierover met Nieuwegein in gesprek. In de voorliggende begroting is conform De begrotingsrichtlijnen WIL met een fors lagere indexatie rekening gehouden.

Ontwikkelingen Rijksbeleid

In de Kaderbrief 2024 beschreven wij dat vanuit het Rijk er voornemens zijn op een aantal thema's beleid en wet- en regelgeving te ontwikkelen. Voor de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (WAMS), Participatiewet in Balans, Landelijke Ondersteuning programma Armoede en Schulden en de Schuldenwet geldt dat het Rijk hierin stappen heeft genomen. Verder is de verwachting dat de termijn voor een schuldenregeling per 1 juli 2023 wordt teruggebracht van 36 naar 18 maanden. De voorbereiding en besluitvorming op al deze onderwerpen lopen echter nog zodat niet nog niet concreet is welke (financiële) consequenties en mogelijkheden dit biedt voor gemeenten en WIL.

DVO SW

WIL voert voor de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Lopik (als ook Vijfheerenlanden) een aantal SW-taken uit. Afsproken is dat vanaf 2024 de SW-begroting voor de komende 4 jaar 'een trapje af' gaat gelet op de afnemende SW-volumes (en elke 4 jaar daarna weer); we verwijzen hiervoor naar de Businesscase SW WIL-gemeenten.

In de afgelopen jaren is de afnemende inzet op SW conform afspraak tegelijk gepaard gegaan met een toenemende inzet op de doelgroep nieuw beschut en andere bijzondere doelgroepen; dat is in de praktijk ook gebeurd. Op papier en in de begroting is deze 'substitutie' evenwel nog niet formeel geregeld. Dat kunnen en willen we ook in deze begroting niet doen, omdat WIL niet vooruit wil en kan lopen op de gesprekken die hierover zijn opgestart. Let wel: een begrotingswijziging per eind 2023 is wel voorzien. Voor de gemeente Houten verandert er in ieder geval niets, omdat de uitvoering van de SW-taken via een DVO geregeld is met een 'geen meerkosten garantie' voor Houten.

Notabene. In de voorliggende begroting is hierdoor alleen –en uiteraard- de uittreding van Stichtse Vecht en De Ronde Venen verwerkt; het 'trapje af' dus nog niet.

ICT

De gemeente Houten heeft WIL aangegeven zich te bezinnen op haar interne en externe ICT-dienstverlening; met outsourcing als wenkend perspectief en Houten in de rol van regie-organisatie en waarschijnlijk structureel hogere kosten voor ICT. Als gevolg en in het verlengde hiervan is ook WIL zich gaan herbezinnen, met als uitkomst dat ook WIL zich als regie-organisatie gaat inrichten. Op de korte termijn moet WIL mee met Houten; op de langere termijn zijn ook andere opties denkbaar. In 2023 zijn we met deze transitie gestart, met een tijdelijk transitiebudget en een strak uitvoeringsplan. Deze transitie loopt in 2024 nog door; met eenzelfde extra tijdelijk budget. In de voorliggende begroting is dit budget opgenomen, onder dezelfde condities als het budget in 2023. We verwijzen hiervoor ook naar onze recente reactie op de zienswijzen bij de 1ste Begrotingswijziging 2023.

Conclusie

Samenvattend betekent het dat er een conservatieve begroting voorligt. Inhoudelijk en financieel bouwen we voort op de lijn die we met de Begroting 2023 hebben uitgezet. We continueren de Nullijn 2023 en zetten bij onze dienstverlening onder andere in op maatwerk, goede dienstverlening en preventie. Gedurende het jaar zullen we beter in staat zijn om scherp te krijgen wat 2024 echt van WIL zal vragen, incl. beleidsmatige keuzes en bijbehorende financiële consequenties. Na de zomer gaan we daarover met de raden in gesprek in het Kaderstellend Raadsdebat, dat primair een middellange termijn focus krijgt.

Let wel. Door met name twee ontwikkelingen in 2023 komt de Begroting 2024 desondanks fors hoger dan in eerdere meerjarenbegrotingen geschetst: enerzijds betreft dit de verhoging van de uitkeringen met 10%, anderzijds de cao-afspraken en indexaties waarmee WIL te dealen heeft. De Begroting 2023 zal hierdoor bij de Turap 2023 aangepast (moeten) worden. Deze aanpassing werkt uiteraard door in 2024.

Procesmatig en schematisch ziet e.e.a. er als volgt uit:

Wanneer	Wat	Vorm
April 2023	Begroting 2024	Formeel zienswijzeproces
Oktober 2023	Ophalen kaderstellende noties	Kaderstellend Raadsdebat
November/december 2023	1ste Begrotingswijziging 2024	Formeel zienswijzeproces

3 PROGRAMMA INKOMEN

Binnen het programma Inkomen ligt de focus op het bieden van bijstandsuitkering waar nodig en rechtmatig. Wij zijn niet alleen een vangnet voor onze klanten, maar helpen hen indien nodig ook preventief. Wat nodig is vanuit de bedoeling doen we. Uitgangspunt is dat elke klant de uitkering behoort te krijgen, waar hij/zij recht op heeft en deze snel en tijdig ontvangt. We proberen hiervoor zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van de klant uitgaande van een brede uitvraag en goede voorlichting. Teams Handhaving, Inkomensbeheer, Uitkeringsadministratie en Terugvordering en Incasso werken hierbij hand in hand.

3.1 Welke doelstellingen gaan we realiseren?

Implementatie Participatiewet in balans

Nieuwe wetgeving omtrent de Participatiewet in balans wordt na de zomer van 2023 verwacht, waarna het besluitvormingsproces wordt gestart. De voorstellen die nu bekend zijn, gaan meer uit van de leefwereld van de klant. Wat dit concreet betekent voor de uitvoering weten we pas na definitieve besluitvorming en de definitieve invoeringsdatum. Dit wordt niet voor 1 januari 2024 verwacht. Een van de onderdelen is de inkomstenvrijlating van giften tot € 1200,- per kalenderjaar. Hierin zal worden voorzien middels beleidsregels. WIL werkt al op deze manier.

Dienstverlening aan statushouders

De instroom van statushouders en de taakstelling per gemeente blijft naar verwachting hoog in 2024, en daarmee het beroep op een uitkering en ondersteuning. De ervaring leert dat directe uitstroom, ondanks de huidige krapte op de arbeidsmarkt, vaak lastig is. Met inzet van instrumenten is uitstroom na enige tijd mogelijk (dit is aan de lokale werkteams uiteraard). Op dit moment is alleen de taakstelling voor gemeenten bekend, maar is nog geen zicht op de daadwerkelijke opnamecapaciteit van de gemeenten. We kunnen nu dus lastig inschatten wat van ons gevraagd wordt qua dienstverlening vanuit het programma inkomen.

In vertrouwen handhaven

WIL gaat uit van vertrouwen in onze klanten. Met een actueel en gewijzigd beleidsplan in 2023 als fundament en leidraad, zetten we deze lijn in 2024 voort met meer oog voor de klant en de menselijke maat. Concreet betekent dit dat we vanuit preventie werken met duidelijke voorlichting naar de klant en een zorgvuldige behandeling. Dit doen we bij aanvraag van de uitkering en tijdens de uitkering. Handhaving blijft essentieel om het draagvlak voor de sociale zekerheid te behouden en deze betaalbaar en toegankelijk te houden voor degene die het echt nodig hebben. Maar ook om ervoor te zorgen dat iedereen een juiste uitkering ontvangt en niet onverwacht geconfronteerd wordt met een aanpassing of terugvordering.

Aandachtspunt

Uitvoering Leefgeldregeling Oekraïners

WIL startte per 1 februari 2023 met de uitbetaling van Leefgeld voor Oekraïners voor de gemeenten Houten, IJsselstein en Lopik. WIL blijft dit doen zolang de noodzaak er is. Dit is afhankelijk van de ontwikkelingen in Oekraïne in samenhang met de geldende wetten. Indien de oorlog in Oekraïne nog langere tijd aanhoudt, is de verwachting dat er in de regelgeving voor deze groep ook iets verandert. Op dit moment vallen de Oekraïners onder een speciale regeling die onder verantwoordelijkheid van de gemeenten valt. WIL speelt hier voor 3 Lekstroomgemeenten een rol in de uitvoering. Verwachting is dat zij onder de statushoudersregeling gaan vallen als de oorlog nog voortduurt. In dat geval zullen zij naar verwachting een beroep op de Participatiewet voor inkomen en ondersteuning richting participatie kunnen doen. De omvang van deze groep is aan beweging onderhevig zodat geen inschatting qua volume mogelijk is.

3.2 Operationele doelstellingen

KPI's programma Inkomen	Prestatie 2021	Prestatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Stip op de horizon
Percentage volledige uitstroom uit de participatie-uitkering naar zelfstandig beroep, bedrijf, regulier of gesubsidieerd werk	35,4%	36,3%	Minimaal 35% van de uitstroom	Minimaal 35% van de uitstroom	Minimaal 40% van de uitstroom
Percentage afgehandelde aanvragen uitkeringen levensonderhoud met doorlooptijd	< 8 weken: 98,9% < 4 weken: 92,9%	< 8 weken: 99,4% < 4 weken: 92,9%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 87,5%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 90,0%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 90,0%
Gemiddelde netto uitkeringslast per bijstandshuishouden per jaar	Benchmark: € 14.574 WIL: € 14.738	Benchmark: € 15.184 WIL: € 15.032	Beter dan het gemiddelde van de benchmark	Beter dan het gemiddelde van de benchmark	Beter dan het gemiddelde van de benchmark
Vorderingenratio ultimo jaar (Trendpercentage vorderingen BUIG waarop wordt afgelost)	Benchmark: 26,1% WIL: 24,8%	Benchmark: 26,4 WIL: 33,3	Gelijk aan het landelijk gemiddelde van de benchmark	Gelijk aan het landelijk gemiddelde van de benchmark	Gelijk aan het landelijk gemiddelde van de benchmark
Herinstroom binnen 12 maanden (12-maands trend benchmark)	Benchmark: 12,3% WIL: 12,7%	Benchmark: 13,5% WIL: 11,5%	Minimaal 2 procentpunt lager dan het landelijk gemiddelde uit de benchmark	Minimaal 2 procentpunt lager dan het landelijk gemiddelde uit de benchmark	Minimaal 2 procentpunt lager dan het landelijk gemiddelde uit de benchmark
Verrekenende inkomsten BUIG in %	1,93%	1,92%	1,75%	1,75%	2%
Gemiddelde inkomsten uit parttimewerk (12-maands trend benchmark)	Benchmark: € 632 WIL: € 738 Benchmark + 16,8%	Benchmark: € 671 WIL: € 721 Benchmark + 7,5%	Benchmark + 10%	Benchmark + 10%	Benchmark + 10%
Duur openstaande aanvragen uitkering levensonderhoud per ultimo jaar	< 8 weken: 91,4% < 4 weken: 85,7%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 88,4%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 87,5%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 87,5%	< 8 weken: 100% < 4 weken: 87,5%

3.3 Financiën

Programma Inkomsten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Primitieve Begroting 2023
BUIG	39.034.000	40.428.000	41.669.000	42.947.000	35.829.000
Loonkostensubsidies	1.853.000	1.899.000	1.937.000	1.976.000	1.413.000
BBZ 2004	420.000	420.000	420.000	420.000	420.000
Wet op de lijkbezorging	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Personeelskosten incl. inhuur	2.435.000	2.535.000	2.633.000	2.736.000	2.290.000
Totaal lasten	43.757.000	45.297.000	46.674.000	48.094.000	39.967.000
BUIG, terugvordering en verhaal	613.000	635.000	654.000	674.000	559.000
Wet op de lijkbezorging	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal baten	628.000	650.000	669.000	689.000	574.000
Saldo van baten en lasten	43.129.000	44.647.000	46.005.000	47.405.000	39.393.000
Gemeente Houten	9.389.000	9.717.000	10.013.000	10.316.000	8.458.000
Gemeente IJsselstein	8.524.000	8.826.000	9.095.000	9.373.000	7.853.000
Gemeente Lopik	2.615.000	2.707.000	2.790.000	2.875.000	2.282.000
Gemeente Nieuwegein	22.601.000	23.397.000	24.107.000	24.841.000	20.800.000
Totaal bijdragen gemeente	43.129.000	44.647.000	46.005.000	47.405.000	39.393.000
Taakveld 6.3, Inkomensregelingen				43.129.000	

NB. De begroting Loonkostensubsidies is t.o.v. de begroting 2023 aangepast aan de realisatie 2022 om beter aan te sluiten op de realiteit.

Jaar	Regelingskosten/personeelskosten	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Totaal
2024	Bijstandskosten	7.894.000	7.306.000	2.119.000	19.732.000	37.051.000
	Loonkostensubsidies	413.389	451.686	273.715	714.138	1.852.928
	BBZ levensonderhoud	0	22.528	0	50.688	73.216
	IOAW	432.538	278.221	66.458	789.606	1.566.822
	IOAZ	19.149	0	23.654	90.112	132.915
	BBZ 2004	135.000	50.000	15.000	220.000	420.000
	Personeelskosten	581.000	495.000	142.000	1.216.000	2.434.000
2025	Regelingskosten	9.203.000	8.393.000	2.585.000	22.350.000	42.531.000
	Personeelskosten	605.000	516.000	148.000	1.266.000	2.535.000
2026	Regelingskosten	9.477.000	8.644.000	2.662.000	23.019.000	43.802.000
	Personeelskosten	628.000	536.000	154.000	1.315.000	2.633.000
2027	Regelingskosten	9.759.000	8.904.000	2.743.000	23.707.000	45.113.000
	Personeelskosten	653.000	557.000	160.000	1.367.000	2.737.000

4 PROGRAMMA WERK

Binnen het programma Werk ligt de focus op de participatie en re-integratie van (potentiële) bijstandsklanten. Hierin spelen de lokale werkteams een grote rol; zij zijn primair aan zet om de re-integratie en participatie van bijstandsklanten vorm en inhoud te geven. Welke inzet de lokale werkteams plegen wordt vastgelegd in de lokale werkplannen; deze worden lokaal vastgesteld. In nauw samenspel met de lokale werkteams is het vervolgens aan het WGSP om te zorgen voor een effectieve match tussen werkzoekende en arbeidsmarkt. Het werkplan van het WGSP wordt door WIL vastgesteld. De start van de dienstverlening aan onze klanten ligt in de Poort; een centrale, integrale en laagdrempelige toegang voor alle inwoners uit de lekstroomgemeenten die een hulpvraag of een indicatie hebben. Hier proberen we een zo helder en breed mogelijk beeld van onze klanten te krijgen om zo de juiste dienstverlening te kunnen vaststellen. De klanten die (heel) dicht bij de arbeidsmarkt staan, pakt WIL zelf op; de andere klanten worden door de lokale werkteams opgepakt. Deze werkwijze is/wordt in 2023 formeel in de GR WIL verankerd. Vanuit het team Regionale Werk Dienstverlening worden de lokale werkteams ontzorgd qua specialistische dienstverlening, werkgeverstaken en verduurzaming van plaatsingen.

4.1 Welke doelstellingen gaan we realiseren?

Continueren goede, brede integrale toegang voor inwoners aan bij de Poort

De poort verkent breed de behoefte van de inwoner en handelt effectief vanuit een integraal perspectief om invulling te geven aan de dienstverleningsvraag. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de dienstverleningsteams binnen WIL, de lokale werkteams van de gemeenten en partners binnen het breed sociaal domein. Als een korte weg naar werk mogelijk is, zet de poort deze in. Dit kan een directe bemiddeling zijn of een korte ontwikkelstap in samenwerking met het WGSP. Bij een inkomensvraag in het kader van de participatiewet, voert de poort in samenwerking met de afdeling Inkomen de eerste beoordeling uit. Deze dienstverlening willen we ook in 2024 op hoog niveau blijven continueren en waar nodig verder doorontwikkelen.

Continueren hoogwaardige sluitende aanpak vanuit het Jongerenloket (Jolo)

De door WIL en RMC georganiseerde integrale aanpak vanuit het jongerenloket sluit aan op de groeiende dienstverleningsbehoefte voor deze doelgroep. Het primaire doel van deze aanpak is om jongeren naar werk of scholing te begeleiden. De complexiteit van de omstandigheden van de jongeren vraagt om een extra investering op meer ondersteuning aan de voorkant om het primaire doel te blijven bereiken. Door inzet van een integraal werkende jongerencoach kan meer op het individu afgestemde dienstverlening geboden worden. Middels deze sluitende aanpak wordt verbinding gemaakt met het brede netwerk van de jongere, ook buiten werk en scholing. Ook hier geldt dat we in 2024 onze inzet willen continueren en waar nodig uitbouwen.

Formaliseren en borgen Regionale Werk Dienstverlening (RWD) die aansluit op de lokale behoefte

Het programma werk organiseert en ontwikkelt dienstverlening die ondersteunend en aanvullend is op de uitvoering in de lokale werkteams van de gemeenten. Dit omhelst onder andere specialistische dienstverlening zoals jobcoaching, loonwaardemetingen, afhandeling van complexe administratieprocessen en werkgeverschap voor de Participatiewet-doelgroep. Alle incidenteel regionaal georganiseerde dienstverleningen worden in 2024 aangeboden vanuit het structureel ingerichte team Regionale Werk Dienstverlening. Met een hieraan onderliggende formele opdracht, passende formatie en financiën. We gaan er op dit moment vanuit dat we deze dienstverlening binnen de begroting kunnen realiseren. Hierover gaan we de komende periode met de lokale werkteams en gemeenten in overleg. Mocht dit niet haalbaar zijn, dan leggen we een voorstel ter zake in het KRK van oktober 2023 voor. Omdat wij, gezien de samenstelling van het klantenbestand, verwachten wij een verder toenemende behoefte aan deze dienstverlening zodat het nodig is dit goed te borgen.

Verder doorontwikkelen samenspel en effectieve dienstverlening tussen WIL en de lokale uitvoering

Met de Innovatieagenda is een proces in gang gezet dat gemeenten de kans biedt dienstverlening op lokaal niveau uit te voeren met een sterke WIL als backbone. Met de vaststelling van de nieuwe GR WIL wordt dit proces ook formeel afgehecht. Het intensieve samenspel tussen WIL en de lokale uitvoering dat hiervoor nodig

is, draagt bij aan een effectieve dienstverlening zowel regionaal als lokaal. Dit samenspel behelst zowel proactieve als reactieve advisering op het gebied van bijvoorbeeld kwaliteit, beleid, personeel en bedrijfsvoering, als ook de hiervoor genoemde Regionale Werkdienstverlening. In 2024 zal hierop verder worden geïnvesteerd.

Werkgeverdienstverlening vanuit het WGSP op alle niveaus

In onze werkgeversdienstverlening streven we naar het optimaliseren van de synergie tussen werkgevers en inwoners uit de lekstroomgemeenten met een zoekvraag naar (beter passend) werk. Dit doen we door op alle lagen verbindingen te realiseren om lokaal een maximaal bemiddelingsrendement te realiseren. Hierbij wordt zowel regionale als lokale vraag en aanbod bij elkaar gebracht. We maken daarbij gebruik van ons netwerk op arbeidsmarkregio-, Lekstroom- en lokaal niveau. Daarnaast is het WSP participierend in de ontwikkelopdracht vanuit de Utrechtse Werktafel om de lokale en regionale werkgeversdienstverlening eenduidig, transparant, effectief en efficiënt te organiseren. In 2024 gaan we hiermee door.

Actief anticiperen op landelijke- en regionale ontwikkelingen ten gunste van dienstverlening aan de inwoner (Participatiewet in Balans)

Het Rijk nam in 2022 het initiatief tot de doorontwikkeling van de arbeidsmarktinfrastructuur om de overgang van werk-naar-werk en van uitkering-naar-werk te stimuleren. De uitwerking van deze doorontwikkeling krijgt in 2024 concreet vorm. Onze inschatting is dat deze ontwikkeling meer kansen voor onze klanten gaat opleveren. Tegelijkertijd is hiervoor waarschijnlijk ook een zekere herordening van taken en werkzaamheden, en wellicht middelen en formatie nodig. Middels het voorstel 'Participatiewet in Balans' worden een aantal concrete suggesties gedaan om de werking van de Participatiewet te verbeteren. De nadere uitwerking van deze voorstellen zal waarschijnlijk op zijn vroegst vanaf eind 2023 meer vorm krijgen. Deze wijzigingen zullen ten gunste komen van onze inwoners. Op dit moment is dus lastig in te schatten wat dit voor WIL (en onze begroting) betekent. Bij het KRD in oktober 2024 verwachten wij u nader te kunnen informeren.

4.2 Operationele doelstellingen

KPI's	Prestatie 2021	Prestatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Stip op de horizon
Rendement re-integratie-inspanningen (bespaarde uitkeringslast door volledige uitstroom naar werk, niet door gemeente gesubsidieerd)	Bij 12 maanden besparing is het 118% van de investering	Bij 12 maanden is het 121,2% van de investering	Investering uit de re-integratie-middelen + 125%	Investering uit de re-integratie-middelen + 125%	Investering uit de re-integratie-middelen + 130%
Gemiddeld percentage klanten dat parttime werkt (12-maandstrendpercentage)	6,1%	6,3%	7,5%	7,5%	8%
Percentage jongeren (<27 jaar) dat afhankelijk is van een uitkering via WIL ten opzichte van het totaal aantal uitkeringen per 31-12	2.343 huishoudens waarvan 13,36% < 27 jaar	2.365 huishoudens (incl. BBZ), waarvan 13,70% < 27 jaar	12,5% van het totaal	14%	14%
Instroompercentage jongeren (< 27 jaar)	33,4% van de instroom	36,3% van de instroom	30% van de instroom	35% van de instroom	35% van de instroom
Aantal plaatsingen via werkgeversbenadering (WGSP en lokale werkteams) (niet unieke personen)	589	502	825	650	800
Aantal plaatsingen op banenafpraak banen via WGSP	244	240	200	200	200
Meldingen aan de poort	1.012	876	1.200	1.100	1.250
Maatregelquote rechtmatigheid. WIL voert liever het goede gesprek dan een maatregel op te leggen. Het opleggen	Benchmark: 1,8%	Benchmark: 1,7% WIL: 0,1%			

van maatregelen is dan ook geen doelstelling op zich, maar in een (beperkt) aantal casussen wel noodzakelijk.	WIL: 0,4%		1% lager dan gemiddelde van de benchmark	1% lager dan gemiddelde van de benchmark	1% lager dan gemiddelde van de benchmark
Aantal werkgevers waarmee WIL zaken doet (aantal warme contacten)	280	297	325	325	325

4.3 Financiën

Programma Werk	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Primitieve Begroting 2023
Lokaal handgeld Houten	104.000	104.000	104.000	104.000	104.000
Lokaal handgeld IJsselstein	344.000	344.000	344.000	344.000	344.000
Lokaal handgeld Lopik	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
Lokaal handgeld Nieuwegein	1.141.000	1.141.000	1.141.000	1.141.000	1.141.000
Personeelskosten incl. inhuur	3.196.000	3.327.000	3.457.000	3.591.000	3.001.000
Totaal lasten	4.817.000	4.948.000	5.078.000	5.212.000	4.622.000
Geen baten					
Totaal baten	-	-	-	-	0
Saldo van baten en lasten	4.817.000	4.948.000	5.078.000	5.212.000	4.622.000
Gemeente Houten	866.000	898.000	929.000	960.000	820.000
Gemeente IJsselstein	994.000	1.021.000	1.047.000	1.075.000	955.000
Gemeente Lopik	220.000	226.000	234.000	242.000	207.000
Gemeente Nieuwegein	2.737.000	2.803.000	2.868.000	2.935.000	2.640.000
Totaal bijdragen gemeente	4.817.000	4.948.000	5.078.000	5.212.000	4.622.000
Taakveld 6.5, arbeidsparticipatie					

De gemeentelijke bijdragen zijn in onderstaande tabel gesplitst in regelings- en personeelskosten:

Jaar	Omschrijving	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Totaal
2024	Regelingskosten	104.000	344.000	32.000	1.141.000	1.621.000
	Personeelskosten	763.000	650.000	187.000	1.596.000	3.196.000
2025	Regelingskosten	104.000	344.000	32.000	1.141.000	1.621.000
	Personeelskosten	795.000	677.000	194.000	1.662.000	3.328.000
2026	Regelingskosten	104.000	344.000	32.000	1.141.000	1.621.000
	Personeelskosten	826.000	703.000	202.000	1.727.000	3.458.000
2027	Regelingskosten	104.000	344.000	32.000	1.141.000	1.621.000
	Personeelskosten	858.000	731.000	210.000	1.794.000	3.593.000

5 PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING

Binnen het programma Inkomensondersteuning helpen we klanten gericht vooruit via het bieden van schuldhulpverlening, minimaregelingen en bijzondere bijstand. Wij zijn niet alleen een vangnet voor onze klanten, maar helpen hen indien nodig ook preventief. Wat nodig is vanuit de bedoeling doen we. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat elke klant goed en snel geholpen wordt. We proberen hiervoor zo goed mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld van de klant, uitgaande van een brede uitvraag en goede voorlichting. Het programma bestaat uit de teams Bijzondere Regelingen, de WIL-Generalisten en Schuldhulpverlening. De WIL-generalisten zijn de verbindende schakel binnen WIL en tussen WIL, de gemeenten en tal van ketenpartners in het geval van veelal complexere klantvraagstukken.

5.1 Welke doelstellingen gaan we realiseren?

Ondersteuning aan zzp'ers en ondernemers met schulden

Een bijzondere doelgroep met schulden is die van de ondernemers, waaronder de zelfstandigen. Het ondernemerschap heeft gevolgen voor de mogelijkheden bij het oplossen van de schuldenproblematiek. Bij WIL helpen we deze doelgroep in samenspraak met Bureau Zelfstandigen van de gemeente Utrecht of door directe doorverwijzing naar een gespecialiseerd schuldhulpverleningsbureau voor ondernemers. Na onderzoek in 2022 naar hoe we de samenwerking binnen onze keten van (schuld)hulpverlening kunnen verbeteren, hebben onze gemeenten zich in 2023 bij Ondernemer Centraal aangesloten. Deze manier van dienstverlening, waarin de ondernemer een toekomstgesprek krijgt en vervolgens een plan van aanpak voor passende hulpverlening, wordt eind 2023 geëvalueerd. Bij een positieve evaluatie wordt deze dienstverlening in 2024 verder geoptimaliseerd. Doel is om binnen de volledige keten van (schuld)hulpverlening, waar WIL deel vanuit maakt, ondernemers een volledig en passend hulpaanbod te kunnen (blijven) bieden.

Doorontwikkelen (samenspel) schuldhulpverlening

Een belangrijk uitgangspunt is het voorkomen dat inwoners van de Lekstroomgemeenten in de problematische schulden raken. We zetten in op dienstverlening die actief, preventief, dichtbij, en voor iedereen op maat is. Het integrale karakter van onze aanpak is daarbij een belangrijk speerpunt. En integraliteit kan niet zonder samenwerking. Deze samenwerking blijven we doorontwikkelen met als focus/doel een nog betere afstemming en aansluiting op de lokale infrastructuur die er al is en maatschappelijke partners (intensiever) betrekken bij de aanpak vroegsignalering. Voorbeelden van meer ontwikkelingen zijn het aangehaakt blijven bij de landelijke ontwikkelingen op het gebied van preventie en vroegsignalering en het beter matchen van klanten en consultants, zodat in vertrouwen de weg naar schuldenrust sneller bewandeld wordt.

WIL zet volop in op het aanbieden van saneringskredieten in plaats van langere schuldregelingstrajecten. Dit geeft ruimte voor begeleiding en coaching op maat en daarmee voor schuldenrust. Ook in 2024 gaat deze ontwikkeling door. Aanvullend hierop breiden we de inzet van het Huishoudboekje uit, voor een bredere doelgroep.

De businesscase Bewindvoering is in 2023 gestart; deze loopt in 2024 door (en mogelijk nog langer afhankelijk van de resultaten en besluitvorming). Het Huishoudboekje heeft daarin een centrale rol, waarbij we gebruik maken van een bufferbudget. Daarnaast blijven we samenwerken met bewindvoerders, met als doel samen te komen tot de inzet van de meest passende instrumenten voor elke schuldensituatie. Aan de hand van een (tussen)evaluatie van de ervaringen in de businesscase kan in 2024 gekozen worden om de businesscase voort te zetten. We zetten in op een samenwerking die een goede basis is om het Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (Ags) vorm te geven.

In 2023 is in Nieuwegein samen met Movactor gestart met de pilot Jongeren Perspectief Fonds (JPF). Dit loopt door in 2024 en WIL doet hieraan mee. Afhankelijk van de resultaten overwegen ook de andere Lekstroom gemeenten aan te haken. In samenspraak met de jongeren zelf wordt binnen dit project perspectief geboden

op alle leefdomen. Financiële begeleiding maakt daarvan een essentieel onderdeel uit. Hierin spelen de consultants van WIL een rol, in samenspraak met de jongeren zelf en hun trajectbegeleiders.

Snelle afhandeling waar het kan en aandacht voor de klant waar nodig

WIL heeft verschillende manieren om aanvragen in te dienen. Dat kan via een papieren formulier, maar ook digitaal. Daar waar digitale aanvragen winst opleveren voor de snelheid en klantvriendelijkheid, zetten we in op een digitaal proces. Het doel is snellere dienstverlening en een besluit dat direct of bijna direct wordt verstrekt. Tegelijkertijd zetten we in op persoonlijke aandacht waar dat nodig is. Er blijven altijd mogelijkheden om contact te hebben met klanten en aandacht te hebben voor de persoonlijke situatie achter de aanvraag. De menselijke maat is daarin een factor van betekenis. Ook in 2024 kijken we waar we op dit punt nog winst kunnen boeken.

Verdere optimalisatie werkprocessen

De werkvoorraad met aanvragen bijzondere bijstand en minimaregelingen schommelt sterk. Door het jaar heen zijn er diverse pieken. In 2023 wordt verder gewerkt aan de optimalisatie van het werk, door werkprocessen actueel te houden en via de Lean-methode slimmer en sneller te laten afhandelen. Deze aanpak zetten we door in 2024. Binnen deze aanpak kijken we ook naar de inhoud van de processen, zoals rapportages, beschikkingen, werkinstructies, de verordeningen en het beleid; maar ook de vastlegging van ingekomen stukken. Het doel is het sneller en beter helpen van klanten, door een werkwijze die zo efficiënt en klantvriendelijk mogelijk is ingericht.

Gemeentepolis op maat

Ook in 2024 bieden de gemeenten de gemeentepolis aan. WIL heeft in deze de taak de aanvragen te beoordelen. VGZ is op dit moment de zorgaanbieder van de gemeentepolis voor alle deelnemende gemeenten (contract is verlengd in 2023 voor 3 jaar, verlenging met 2x 1 jaar mogelijk). Ook in 2024 voert WIL daarmee deze regeling uit, met als insteek om de afhandeling van aanvragen zo veel mogelijk te vereenvoudigen. Daarnaast voert WIL gesprekken met de gemeenten over eventuele verbreding van het pakket aanbod. Een breder aanbod kan mogelijk beter aansluiten bij de zorgbehoeften van de doelgroep.

Verdere inzet op decentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW)

Gemeenten hebben per 2023 door de decentralisatie Beschermd Wonen (intramuraal wonen GGZ) en krijgen waarschijnlijk per 2026 door de decentralisatie Maatschappelijke Opvang (dak-/thuislozen) een grotere verantwoordelijkheid voor het zelfstandig wonen, de begeleiding, ondersteuning van inwoners met psychische problematiek, verstandelijke beperkingen, verslaving en mensen die dakloos zijn. De insteek van het Rijk is dat maatschappelijke opvang en beschermd wonen niet alleen een taak zijn van de centrumgemeenten, maar een taak van alle gemeenten. Hierbij worden gemeenten geacht regionaal samen te werken.

De Lekstroomgemeenten bereiden deze decentralisaties al sinds 2020 voor. Vooruitlopend op de daadwerkelijke invoering zien we bij de Lekstroomgemeenten dat er al nieuwe woonvormen ontstaan waarin inwoners extra begeleiding en ondersteuning (kunnen) krijgen om zoveel mogelijk zelfstandig te wonen. Deze doelgroep doet al vaker een beroep op de bijzondere bijstand, zoals een aanvraag voor de inrichtingskosten van de nieuwe woning. We verwachten dat deze verdere decentralisatie nog meer ertoe kan leiden dat er een groter beroep wordt gedaan op de schuldhulpverlening, de minimaregelingen en de bijzondere bijstand. Veel van deze aanvragen zijn niet als een één-tweetje af te handelen.

We kunnen de (financiële) consequenties evenwel nu nog niet inschatten, bovenal doordat ook de gemeenten nog geen beeld hebben of kunnen geven van wat de situatie in 2024 zal zijn. Meer dienstverlening door WIL ligt evenwel voor de hand met een grotere werkbelasting voor de afdeling Bijzondere Regelingen. In het najaar denken we een betere inschatting te kunnen maken van wat nodig is aan inzet; met een mogelijke begrotingswijziging tot gevolg.

5.2 Operationele doelstellingen

KPI's	Prestatie 2021	Prestatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Stip op de horizon
Percentage succesvolle schuldregelingen van het totale aantal	Saneringskredieten: 81,5% Schuldbemiddelingen: 91,7% WSNP: 63,6%	Saneringskredieten: 90,2% Schuldbemiddelingen: 79% WSNP: 80%	Saneringskredieten: 90% Schuldbemiddelingen: 85% WSNP: 80%	Saneringskredieten: 90% Schuldbemiddelingen: 85% WSNP: 80%	Saneringskredieten: 90% Schuldbemiddelingen: 85% WSNP: 80%
Doorlooptijden aanvragen bijzondere bijstand (sec)	87 dagen	66 dagen	45 dagen	45 dagen	45 dagen
Percentage afgehandelde aanvragen bijzondere bijstand en in totaal met doorlooptijd < 8 weken (betreft een samenstel van meerdere regelingen)	62,6% < 4 weken 66,8% < 6 weken 71,8% < 8 weken 28,2% > 8 weken	77,0% < 4 weken 83,3% < 6 weken 89,3% < 8 weken 10,7% > 8 weken	50% < 4 weken 75% < 6 weken 100% < 8 weken	60% < 4 weken 80% < 6 weken 100% < 8 weken	60% < 4 weken 80% < 6 weken 100% < 8 weken
Gebruik van de Collectieve zorgverzekering minima (aan de hand van percentage bereik)	Houten: 38% IJsselstein: 42% Lopik: 37% Nieuwegein: 39%	Houten: 39% IJsselstein: 41% Lopik: 40% Nieuwegein: 39%	Houten: 41% IJsselstein: 45% Lopik: 42% Nieuwegein: 43%	Houten: 41% IJsselstein: 45% Lopik: 42% Nieuwegein: 43%	Houten: 41% IJsselstein: 45% Lopik: 42% Nieuwegein: 43%

5.3 Financiën

Programma Inkomensondersteuning	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Primitieve Begroting 2023
Bijzondere bijstand	3.951.000	4.050.000	4.131.000	4.213.000	3.631.000
Wet Kinderopvang met re-integratie en uitk.verstr.	433.000	444.000	453.000	462.000	249.000
Personeelskosten incl. inhuur	2.682.000	2.792.000	2.901.000	3.014.000	2.519.000
Totaal lasten	7.066.000	7.286.000	7.485.000	7.689.000	6.399.000
Bijzondere bijstand	263.000	263.000	263.000	263.000	269.000
Totaal baten	263.000	263.000	263.000	263.000	269.000
Saldo van baten en lasten	6.803.000	7.023.000	7.222.000	7.426.000	6.130.000
Gemeente Houten	1.712.000	1.767.000	1.817.000	1.867.000	1.514.000
Gemeente IJsselstein	1.280.000	1.322.000	1.360.000	1.399.000	1.197.000
Gemeente Lopik	428.000	441.000	453.000	466.000	375.000
Gemeente Nieuwegein	3.383.000	3.493.000	3.592.000	3.694.000	3.045.000
Totaal bijdragen gemeente	6.803.000	7.023.000	7.222.000	7.426.000	6.131.000
Taakveld 6.3, Inkomensregelingen				5.170.280	
Taakveld 6.7, Maatwerkdienstverlening 18+				1.632.720	

De gemeentelijke bijdragen zijn in onderstaande tabel gesplitst in regelings- en personeelskosten.

Jaar	Omschrijving	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Totaal
2024	Bijzondere bijstand	1.109.000	733.000	342.000	1.892.000	4.076.000
	Wet kinderopvang	149.000	58.000	4.000	222.000	433.000
	Personeelskosten	639.000	546.000	157.000	1.340.000	2.682.000
2025	Bijzondere bijstand	1.135.000	752.000	351.000	1.940.000	4.178.000
	Wet kinderopvang	154.000	59.000	4.000	227.000	444.000
	Personeelskosten	666.000	568.000	163.000	1.395.000	2.792.000
2026	Regelingskosten	1.301.000	819.000	358.000	2.189.000	4.667.000
	Personeelskosten	692.000	590.000	170.000	1.449.000	2.901.000
2027	Regelingskosten	1.327.000	835.000	365.000	2.233.000	4.760.000
	Personeelskosten	719.000	613.000	176.000	1.506.000	3.014.000

Naast de begroting lopen een aantal extra diensten via een DVO, namelijk de extra inzet van de generalisten, uitvoering collectieve zorgverzekering, de Nieuwegein Stadspas en diverse DVO's voor bijzondere doelgroepen.

6 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van WIL is primair ondersteunend aan de uitvoering door gevraagd en ongevraagd te faciliteren, te regelen, mee te denken en te adviseren. Secundair is onze bedrijfsvoering operationeel kaderstellend door aan te geven met welke systemen we werken, hoe we dat doen, et cetera. Ten slotte adviseert en ondersteunt bedrijfsvoering het management, gevraagd en ongevraagd, bij het maken van keuzes en het stellen van kaders.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen. Dat zijn dekkingsmiddelen die niet aan een programma kunnen worden toegeschreven en die algemeen inzetbaar zijn. In het geval van WIL is dat de bedrijfsvoering. De gemeenten dragen specifiek hierin bij op basis van een vooraf vastgesteld percentage.

6.1 Operationele doelstellingen

KPI's	Prestatie 2021	Prestatie 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Stip op de horizon
Percentage gegronde klachten ten opzichte van het totaal aantal klachten	2,1% gegronde en 8,3% gedeeltelijk gegronde	Gegronde: 9,6% Gedeeltelijk gegronde: 7,7%	Gegronde: 5% Gedeeltelijk gegronde: 12,5%	Gegronde: 5% Gedeeltelijk gegronde: 12,5%	Gegronde: 5% Gedeeltelijk gegronde: 12,5%
Bereikbaarheid van de dienstverlening door WIL (specifiek bereikbaarheid via telefoon)	92,3% binnen 69,5 seconden	93,8% binnen 56,3 seconden	90% binnen 55 seconden	92% binnen 55 seconden	94% binnen 55 seconden

6.2 Financiën

Programma Bedrijfsvoering		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Primitieve Begroting 2023
Personeelskosten		5.129.000	5.170.000	5.356.000	5.550.000	4.695.000
Huisvesting		689.000	707.000	721.000	735.000	673.000
ICT		1.935.000	1.983.000	2.023.000	2.063.000	1.890.000
Advisering en ondersteuning		398.000	405.000	412.000	418.000	390.000
Kantoor kosten		369.000	378.000	386.000	394.000	361.000
Totaal lasten		8.520.000	8.643.000	8.898.000	9.160.000	8.009.000
Advisering en ondersteuning		90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Totaal baten		90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Saldo van baten en lasten		8.430.000	8.553.000	8.808.000	9.070.000	7.919.000
Gemeente Houten	23,85%	2.011.000	2.040.000	2.101.000	2.163.000	1.889.000
Gemeente IJsselstein	20,35%	1.715.000	1.740.000	1.792.000	1.846.000	1.611.000
Gemeente Lopik	5,84%	493.000	500.000	515.000	530.000	463.000
Gemeente Nieuwegein	49,95%	4.211.000	4.273.000	4.400.000	4.531.000	3.956.000
Totaal bijdragen gemeente	100,00%	8.430.000	8.553.000	8.808.000	9.070.000	7.919.000
Mutaties reserve		-	-	-	-	-
Taakveld 0.4, Ondersteuning organisatie:					8.430.000	

7 DVO - Programma SW

WIL voert voor de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Lopik (als ook Vijfheerenlanden) een aantal sw-taken uit. Dit is via een DVO-constructie geregeld. De DVO SW WIL gemeenten had een looptijd tot en met 2022 en is voor wat betreft de gemeenten IJsselstein, Lopik, Nieuwegein en Vijfheerenlanden recentelijk stilzwijgend met 2 jaar verlengd. Tegelijk is afgesproken dat in 2023 wel nieuwe (financiële) afspraken moeten worden gemaakt worden tussen WIL en deze gemeenten; de gesprekken hierover zijn ondertussen gestart. In de Businesscase SW WIL is vastgelegd dat de SW-begroting voor de komende jaren 'een trapje af' gaat gelet op de afnemende SW-volumes en de bijdragen gefixeerd. In de afgelopen jaren is de afnemende inzet op SW conform afspraak gepaard gegaan met een toenemende inzet op de doelgroep nieuw beschut en andere bijzondere PW-doelgroepen; dat is in de praktijk ook gebeurd. IBegrotingstechnisch is e.e.a. evenwel nog niet geregeld. Ook in de voorliggende begroting is deze 'substitutie' nog niet verwerkt, omdat WIL niet vooruit wil en kan lopen op de gesprekken die hierover zijn opgestart. Let wel: een begrotingswijziging per eind 2023 ligt daarmee wel voor de hand, zowel aan de SW-kant als de PW-kant. Voor de gemeente Houten verandert er in ieder geval niets, omdat de uitvoering van de SW-taken via een DVO geregeld is met een 'geen meerkosten garantie' voor Houten.

Programma - DVO SW		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Primitieve Begroting 2023
Personeelskosten dienstverlening SW		1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.316.000
Personeelskosten WerkwIJSS		1.228.000	1.228.000	1.228.000	1.228.000	1.228.000
ICT		136.000	136.000	136.000	136.000	170.000
Huisvesting		30.000	30.000	30.000	30.000	40.000
Advieskosten		30.000	30.000	30.000	30.000	40.000
Totaal lasten		2.424.000	2.424.000	2.424.000	2.424.000	2.794.000
Friciekosten - Stichtse Vecht						260.000
Friciekosten - De Ronde Venen						110.000
Detachering Stichting Kringkoop		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Detachering Stichting WerkwIJSS		1.259.000	1.259.000	1.259.000	1.259.000	1.259.000
Totaal baten		1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.274.000	1.644.000
Saldo van baten en lasten		1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000
DVO - IJsselstein	35,91%	413.000	413.000	413.000	413.000	413.000
DVO - Lopik	10,17%	117.000	117.000	117.000	117.000	117.000
DVO - Nieuwegein	44,52%	512.000	512.000	512.000	512.000	512.000
DVO - Vijfheerenlanden	9,39%	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Totaal bijdragen SW gemeenten		1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000
Taakveld 6.4, Begeleide participatie					1.150.000	

In deze beoogde herziening van de begroting SW zal ook gesproken moeten worden of moet blijven worden vastgehouden aan de bestaande afspraak dat WIL hogere uitvoeringskosten door indexaties en/of cao-stijgingen niet mag doorbelasten. In de afgelopen jaren heeft WIL dat cf. Afspraak ook niet gedaan en is er daarmee de facto telkens sprake geweest van een taakstelling. Gelet op de huidige indexaties en cao-stijgingen betekent een continuering van deze afspraak een verschraving van de dienstverlening (op termijn). Wij denken dat dit niet wenselijk is. Een ander bespreekpunt is of de Arbokosten voor de SW'ers niet 1-op-1 doorberekend moeten worden in plaats van in solidariteit moeten worden afgerekend.

8 PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven welke paragrafen verplicht opgenomen worden in de begroting. Voor WIL zijn de paragrafen Financiering, Bedrijfsvoering en Risicoparagraaf van toepassing.

A. Paragraaf Financiering

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en in ons treasurystatuut zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. Deze regeling geeft een uiteenzetting van de kaders, waarbinnen het treasurybeleid wordt vormgegeven. Belangrijk daarbij is dat het financieel beheer zo beheersbaar en transparant mogelijk wordt uitgevoerd.

Langlopende leningen en renterisico

Op dit moment zijn er geen langlopende leningen. In dit begrotingsjaar worden geen investeringen voorzien en zal er zich derhalve geen financieringsbehoefte voor doen. Voor het renterisico worden twee normen onderscheiden: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Er dient binnen deze normen gepereerd te worden.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido (evenals in de Wet Filo) de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting. Dit percentage is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Financieringsbehoefte in relatie tot investeringen

Als er nieuwe investeringen nodig zijn, dan worden deze apart aan het AB voorgelegd. De investeringen dienen een duurzaam karakter te hebben, waarbij de terugverdientijd wordt benoemd.

B. Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel

Formatie in loondienst	Begroot fte	Begroot loonkosten	Begroot Inhuur	Totaal
Bedrijfsvoering	52,23	4.271.273	232.294	4.503.567
Inkomen	28,22	2.272.137	162.552	2.434.689
Inkomensondersteuning	32,30	2.655.912	26.050	2.681.962
Werk	38,24	3.195.790	-	3.195.790
Totaal	150,99	12.395.112	420.896	12.816.008

- Het loonkostenniveau is gebaseerd op de salaristabellen vanaf januari 2023.
- Personeelskosten buiten formatiebudget WIL (extra inzet voor DVO-afspraken en de uitvoering DVO SW) zijn niet in het bovenstaande overzicht opgenomen.

Ziekteverzuim minder dan 5,5%

Begin 2023 ligt het ziekteverzuim WIL net boven de 6,9% (incl. zwangerschapsverlof). WIL doet er alles aan om het welbevinden van haar medewerkers te bevorderen. Samen met de Arboarts zetten we actief in op begeleiding bij ziekteverzuim; preventief zetten we in op aandacht en maatwerk. Tevens blijven we inzetten op verzuimbegeleiding bij langdurig verzuim. We verwachten hiermee het verzuim op termijn tot 5,5% terug te kunnen brengen. Onze intensieve inzet wordt door onze arbodienst, Arboarts en de inzetbaarheidscoach als goed en passend getypeerd en continueren we dus in 2024.

Aanbestedingen

In 2023 pakten we twee zaken op die doorlopen in 2024 en veel aandacht en inzet vanuit HR WIL vragen:

1. De aanbesteding van een nieuwe Arbodienst per 1 augustus 2023 (maar mogelijk pas per 1 januari 2024), die om een goede overdracht en implementatie vraagt.
2. De aanbesteding van onze "Inhuur vanaf schaal 9" per 1 januari 2024, die we moeten inregelen met externe ondersteuning gelet op de krappe arbeidsmarkt op dit moment.

Arbo

In 2022 voerden we een I&E (Risico, Inventarisatie & Evaluatie) uit, met een overall positieve score: we doen het goed als WIL. Tegelijk is er uiteraard een aantal zaken die opgepakt moeten worden; hiertoe is in 2023 een Arboteam opgezet dat erop toe gaat zien de risico's blijvend te beperken en te verbeteren als het gaat om de arbeidsomstandigheden, de gezondheid en veiligheid van de medewerkers van WIL. Een belangrijk onderwerp in deze is de psycho-sociale arbeidsbelasting (PSA) in het kader van de mentale gezondheid van onze medewerkers. De inzet op Arbo loopt in 2024 door. In het licht van het Atriumproject is een periode van overlast onoverkomelijk (in 2023 en 2024). Hoeveel overlast is nog niet goed te zeggen. Een deel van onze medewerkers gaat tijdelijk op een andere locatie aan de slag. Afhankelijk van de overlast is meer thuiswerken ook een optie, met als worst-case scenario veel meer thuiswerken. Dit vraagt veel inzet vanuit HR WIL en onze teamleiders, ook als het gaat om het behoud van de sociale en professionele verbinding.

Banenafspraken (BAB)

We verwachten in 2023 het quotum van 5,3 fte te behalen en we hebben dit structureel te beheren en te monitoren om ook in 2024 aan onze morele en wettelijke verplichting te kunnen voldoen.

Arbeidsmarkt

WIL heeft veel specifieke en specialistische functies. Wij verwachten ook voor de komende jaren een krappe en dynamische arbeidsmarkt waarbij sommige functies moeilijk vervulbaar zullen blijken te zijn. Dit vraagt meer inzet en maatwerk om geschikte kandidaten te vinden. Dit heeft gevolgen voor de belasting van het personeel. Dit willen we ondervangen door aanvullende instrumenten in te zetten zoals interne mobiliteit, een flexpool en de invulling van de banen afspraak banen (BAB) binnen WIL. In 2024 willen we verder ook nog een extra stap zetten op het gebied van arbeidscommunicatie.

Hybride werken

De nieuwe huisvestingsfilosofie leert dat er blijvende aandacht nodig is op het gebied van hybride werken. Hiertoe ontwikkelen we onder andere beleid rondom hybride werken dat per 2024 verder wordt geïmplementeerd, uiteraard in samenhang met dat wat de Wet Werken waar je wilt van ons vraagt (medewerkers krijgen door deze wet meer zeggenschap over de plek waar zij willen werken). We hebben voor nu nog onvoldoende scherp wat dit van WIL anders of extra vraagt dan nu.

WIL Academie

Binnen WIL zetten we in op 'professionals aan zet'. We geven onze medewerkers ruimte om dat te doen wat nodig is binnen de bedoeling van WIL en binnen de kaders die teams en programma's meekrijgen. Middels het opzetten en uitbouwen van een WIL Academie willen we onze medewerkers hierin ondersteunen. In 2023 zijn we hiermee voorzichtig gestart, in 2024 zetten we vervolgstappen. De WIL Academie is een themagewijs programma met een gedifferentieerd aanbod, waarmee we WIL breed, collectief en/of individueel gericht stappen vooruit kunnen zetten. De thema's gaan bevatten onder andere werken vanuit de bedoeling, professioneel en veilig handelen, persoonlijk leiderschap, competentie-ontwikkeling, projectmatig werken, et cetera.

Financieel beheer en informatie

Naast de zorg voor een tijdige uitbetaling van de uitkeringen aan klanten en de tijdige betaling van facturen namens onze klanten (schuldhulpverlening), is het onze verplichting om periodiek verantwoording af te leggen over het gevoerde (financieel) beleid. Gedurende het jaar monitoren we op diverse momenten of de overeengekomen afspraken ook worden gerealiseerd. Deze verantwoording vindt plaats via de kwartaalrapportages, de tussenrapportage (tot en met mei) en de jaarstukken. De bestuurlijke informatie wordt zo ingericht dat met een redelijke mate van zekerheid kan worden aangegeven in hoeverre de doelstellingen worden gerealiseerd met bijbehorende bestuur- en beheersinstrumenten.

Wij denken dat hiervoor een andere opzet van de informatievoorziening en KPI's op onderdelen wenselijk is. We hebben hiervoor in 2023 een voorstel ontwikkeld dat in de bijlage is toegevoegd. In de zienswijze op deze begroting hopen we draagvlak en instemming te kunnen horen op de beoogde herijking van de informatievoorziening en KPI's. Indien dat geval is, zullen we zo snel als mogelijk de nieuwe werkwijze implementeren.

Zoals bekend is de regelgeving met betrekking tot de certificering van de jaarverslagen van lokale overheden, waartoe ook WIL behoort, gewijzigd. Het bestuur van WIL dient vanaf het boekjaar 2023 zelf verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid (de 'rechtmatigheidsverantwoording'). De accountant geeft in dat geval alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur. WIL is hierover in gesprek met de accountant. Voor het boekjaar 2024 voorzien we een verdere professionalisering van deze rechtmatigheidsverantwoording.

Huisvesting

Een belangrijke ontwikkeling qua huisvesting is het Atriumproject. We verwachten het nieuwe Atrium in 2024 in gebruik te mogen nemen. Met het nieuwe Atrium krijgen we niet alleen kwalitatief betere huisvesting voor onze front-office dienstverlening, maar ook meer mogelijkheden om onze klanten nog beter van dienst te zijn (doordat meerdere ketenpartners dan 'in huis' zitten en we meer programmatisch kunnen werken). Met de gemeente Nieuwegein (onze huurbaas) worden op dit moment de 'puntjes op de i' gezet; een belangrijk onderdeel hiervan is de tijdelijke verhuizing van onze front-office dienstverlening naar een andere pand. Wij verwachten het Atriumproject kostenneutraal te kunnen uitvoeren.

Communicatie

De focus in 2024 blijft opnieuw een hoge mate van klantvriendelijkheid en klantgerichtheid en duidelijkheid qua communicatie en klantenservice. Ook de beperkte zelfredzaamheid van mensen zal extra aandacht vragen qua communicatie en klantenservice. WIL werkt als het gaat om de verdeling thuiswerken en op kantoor werken volgens het principe '50/50 tenzij...'. Medewerkers geïnformeerd en verbonden houden is in deze context een belangrijk aandachtspunt. Daarom is er ook bijzondere aandacht voor interne communicatie.

ICT, automatisering en gegevensbescherming

Overheidsorganisaties zoals WIL moeten ook de komende jaren blijven investeren in ICT om inwoners en klanten goed en veilig van dienst te kunnen zijn. WIL ontwikkelt zich in dit opzicht richting een regieorganisatie. De verhouding met onze belangrijkste ICT-leverancier Houten wordt hiermee ook anders. We investeren momenteel stevig in deze transitie, zodat WIL per 2025 klaar is om een nieuwe samenwerking met een ICT-leverancier in te richten. De keuze met wie, dat kan nog

steeds Houten zijn!, maken we eind 2024. Om deze transitie mogelijk te maken is in 2023 en 2024 een transitiebudget gevraagd; inhoudelijk verwijzen we hier naar de ICT-bijlage bij de 11e Begrotingswijziging 2023.

Zowel op security als privacy voldoet WIL aan de overheid standaarden, zoals vastgelegd in de BIO en privacyregelgeving. Gezien de grote bedreigingen van buiten, zoals bijvoorbeeld nu vanuit Rusland (de Oekraïne-crisis) is grote waakzaamheid geboden. Mede hierom wordt ingezet op een brede awareness bij alle gebruikers en goede dienstverlening vanuit ICT Houten. Dat zal in 2024 niet anders zijn.

C. Paragraaf weerstandsvermogen, risicobeheersing en kengetallen

Weerstandsvermogen

Omdat eventuele jaarlijkse financiële resultaten direct worden verrekend met de deelnemende gemeenten, beschikt WIL niet over eigen vermogen en reserves en is er derhalve geen sprake van een weerstandsvermogen.

Reserve en Voorzieningen

Op dit moment worden door WIL geen reserves gevormd. Risico's worden zoveel mogelijk meegenomen in de lopende begroting waardoor het vormen van voorzieningen achterwege kan blijven.

Risicoparaagraaf

Een risico wordt gedefinieerd als 'Een gebeurtenis die zich kan voordoen en die een financieel gevolg kan hebben en die (nog) niet op een andere manier is ondervangen, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering, het treffen van een voorziening of het nemen van een beleidsmaatregel. Indien de gevolgen van risico's zich voordoen komen de gevolgen hiervan ten laste van de deelnemende gemeenten. Per risico is in de tabel aangegeven in welke mate wij verwachten of het risico zich zal voordoen: hoog (rood), gemiddeld (oranje), en laag (geel).

Risico	Oorzaak	Gevolgen	Beheersmaatregel
Hoger ziekteverzuim dan geraamd	Afbouw ziekteverzuim lukt niet door blijvend hoge en soms te hoge werkdruk (door bijvoorbeeld corona, oorlog in Oekraïne en/of de energiecrisis, maar ook door krapte op de arbeidsmarkt).	Meer inhuren dan geraamd omdat niet inhuren i.r.t. continuïteit, omvang en kwaliteit dienstverlening niet verantwoord is. De uitvoeringskosten zullen daardoor stijgen. Financiële gevolgen: € 200.000. Uitgaand van 7% ziekteverzuim, bij een streefcijfer van 5,5%.	Vanuit management, teamleiders en HR wordt extra aandacht gegeven aan verzuimpreventie; evenzo wordt extra geïnvesteerd in verzuimbegeleiding. Parallel hieraan wordt geïnvesteerd in het vinden, binden en boeien van collega's om de bezetting op orde te houden, de mobiliteit te beperken en om een te hoge/ongezonde werkdruk te verminderen. HR en de teamleiders moeten hiervoor stevig(er) aan in actie.
Personeel/ krapte arbeidsmarkt	Door de krappere arbeidsmarkt wordt het vinden, binden en boeien van personeel lastiger.	Bezetting is niet altijd op orde met consequenties voor de kwaliteit van de dienstverlening. Meer inhuur nodig dan voorzien als mensen in de markt niet te vinden zijn; met hogere personeelslasten tot gevolg. Werkdruk bij collega's stijgt i.r.t. discontinuïteit en soms te beperkte bezetting, maar ook i.r.t. vaker moeten inwerken nieuwe collega's.	Goed monitoren waar krappe arbeidsmarkt en verzuim tot problemen kunnen leiden en welke oplossingen helpen (o.a. flexpool, traineeships, open hiring, creatieve arbeidsmarktcommunicatie). Ad hoc inspelen op problematiek. Gecombineerd met aandacht voor binden en boeien van al zittende collega's (zie ook bij ziekteverzuim) om ongewenst verloop te verkleinen.
Hogere regelingskosten en uitvoeringskosten	De regelingskosten worden op basis van het aantal klanten conform de financiële uitgangspunten berekend. Zoals aangegeven is de impact van de energiecrisis en hoge inflatie nog niet volledig meegenomen, want ongewis.	Meer uitkeringen en inkomensoverdrachten, waarvoor geen middelen beschikbaar zijn. Deze regelingskosten worden 1-op-1 doorbelast aan de gemeenten. Tegelijk stijgen dan ook de uitvoeringskosten dan wel wordt de kwaliteit en omvang van de dienstverlening afgeschaald als e.e.a. kostenneutraal zou moeten plaats vinden. Het afschalen van de kosten heeft uiteraard impact op zaken als doorlooptijden, klanttevredenheid, e.d.	Veel van de genoemde ontwikkelingen zijn door WIL niet beïnvloedbaar. Behoudens een goede informatievoorziening nemen wij hiervoor dan ook geen andere beheersmaatregelen. Uiteraard zullen we daar waar aan de orde kijken of de crisisregimes uit de coronatijd waar nodig soelaas kunnen bieden.
Calamiteiten	Onvoorspelbare gebeurtenissen die direct invloed hebben op de uitvoering van ons werk. Zoals een coronacrisis of iets dergelijks, uitvallen van ICT-systeem, gebouw niet toegankelijk, als ook onzekerheid omtrent de continuïteit van onze ICT-hosting.	De dienstverlening komt ernstig in de knel, is beperkt mogelijk of wordt tijdelijk stilgelegd. De klanten krijgen niet (op tijd) wat ze nodig hebben.	Een cyberdreiging is altijd een risico waarmee ICT Houten rekening houdt en nodige checks uitvoert, dit is evenwel geen 100% garantie. Door hybride werken kunnen we ook veelal elders werken. We besteden extra aandacht aan bewustwording bij medewerkers over hoe zij de risico's op hacken kunnen helpen minimaliseren. Continuïteit ICT-hosting: zorgen dat we in regie komen en blijven samen met ICT Houten.

Kengetallen BBV overzicht

De (netto) schuldquote is een indicator die aangeeft hoe de netto schulden zich verhouden tot de totale baten van de organisatie. Hoe hoger dit percentage, hoe meer externe financiering (geleend geld) WIL heeft aangetrokken om de activiteiten te financieren. Omdat WIL geen geldmiddelen door- of uitleent, is alleen het overzicht 'Netto schuldquote' relevant. In de GR, art 34 is vastgelegd dat alle resultaten toekomen aan de deelnemende gemeenten. Hierdoor beschikt WIL niet over een eigen vermogen.

Netto schuldquote: de netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van WIL ten opzichte van de eigen middelen			
	Rekening 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	0	0	0
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.076.000	3.010.000	1.883.000
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	4.820.000	2.227.000	4.371.000
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	0	0	0
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	6.444.000	3.692.000	5.844.000
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	318.000	279.000	288.000
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	134.000	1.266.000	122.000
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	73.420.000	61.792.000	66.584.000
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	0,00%	0,00%	0,00%

C. Paragraaf Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de Woo is overheidsinformatie toegankelijker, transparanter en vindbaarder te maken. WIL heeft een pagina op haar website gevuld met informatie over de Woo (wie binnen WIL de aangewezen contactpersoon is en hoe iemand overheidsinformatie kan opvragen). Daarnaast ontsluit WIL al jaren alle documenten op haar website die aan het algemeen bestuur worden aangeboden (actieve openbaarmaking). Onder de Woo moet er meer informatie openbaar gemaakt gaan worden en de informatie die we nu aanbieden vaak ook op een wat andere manier. E.e.a. zou onder andere moeten gebeuren via het landelijk ontwikkelde platform PLOOI. Het platform moet ervoor gaan zorgen dat actief openbaar gemaakte overheidsinformatie makkelijk(er) te vinden is voor iedereen via één centrale vindplaats. De doorontwikkeling van het platform is eind 2022 echter on hold gezet. Openbaarmaking van WIL-documenten via dit systeem is dus niet mogelijk. WIL houdt de ontwikkelingen rondom PLOOI en de wetgeving in de gaten. Ook in 2024 gaan we verder vorm en inhoud geven aan wat de Woo van ons vraagt. Onze insteek is dit projectmatig te gaan doen, in samenspraak met de Lekstroom-gemeenten. De financiële consequenties van de Woo-operatie voor WIL zijn lastig in te schatten, maar een forse investering is niet onwaarschijnlijk. Dat blijkt ook uit de middelen die het Rijk voor de Woo-operatie heeft voorzien en waarop de gemeenten recht hebben.

9 UITGANGSPUNTEN OPSTELLING FINANCIËLE BEGROTING

Inflatiecorrectie (+2,4%)

Voor de inflatiecorrectie wordt gehanteerd het afgeleide inflatiecijfer voor de overheid (CPI) 2024 uit de Septembercirculaire 2022 van 2,4%.

Loonindexatie (+4,2% excl. sociale lasten)

Conform de 'loonvoet sector overheid' voor het jaar 2024 uit de septembercirculaire 2022 gaan we uit van een loonstijging van 4,2% exclusief sociale lasten. Zodra een nieuwe CAO bekend is, wordt een eventueel verschil conform de nieuwe CAO meegenomen in een begrotingswijziging. De nieuwe CAO 2023 is bijna akkoord en loopt van 2 januari 2023 tot 1 januari 2024. De gevolgen van de CAO 2023 zullen in de begrotingswijziging 2023 structureel worden doorvertaald in de begroting WIL conform salarisrekeningtool Pardon. WIL kijkt hierbij uiteraard altijd parallel hieraan naar wat soberder, effectiever en/of efficiënter kan.

Over eventuele veranderingen van de sociale lasten is nog niets bekend. Zodra de pensioenpremielasten en de sociale lasten bekend zijn, worden deze in de begrotingswijziging 2024 opgenomen.

BUIG middelen en klantaantallen BUIG

Bij de bepaling van de hoogte van het BUIG-budget rekenen wij met een gemiddeld uitkeringsbedrag per uitkeringsgerechtigde per gemeente. Deze berekening baseren wij op de uitkomsten van voorlopige jaarcijfers 2022 met daarbij een verhoging van 10% op de uitkeringsnorm. Wij passen jaarlijks minimaal 2 keer de uitkeringsnormen aan, dit heeft dus geen extra uitvoeringskosten tot gevolg. De omvang van het aantal bijstandshuishoudens wordt bepaald aan de hand van de eindstand 2022 (conform voorlopig jaarstukken 2022) plus 1% risico opslag.

Regelingskosten Inkomensondersteuning

Bij de bepaling van de hoogte van de regelingskosten bijzondere regelingen en bijzondere bijstand gaan we uit van de bedragen en op basis van de voorlopige jaarcijfers 2022, met een risico-opslag van 1%. Ook deze methodiek is gebruikelijk. Echter, het CPB en andere instanties verwachten de komende periode een toename van de armoedeproblematiek en mensen die behoefte hebben aan ondersteuning. Wij zien die ontwikkeling nu nog maar beperkt; het KRD in oktober verwachten we meer inzicht te hebben in de ontwikkeling van ons bestand en het aantal aanvragen.

Re-integratie middelen (Lokale budget)

De gemeenten zijn zelf aan zet om focus aan te brengen bij de inzet op participatie. In het lokale jaarplan beschrijven zij de inzet en de bijbehorende lokale begroting. WIL neemt deze lokale begroting in het lokale jaarplan geconsolideerd over. Omdat de lokale jaarplannen eind 2022 worden vastgesteld, verwerken wij deze in de ontwerpbegroting 2024.

Inkomsten terugvordering (1,5%)

Het verwachte percentage inkomsten vanuit terugvordering is op 1,5% gesteld.

BBZ 2004

BBZ 2004 is een vraag gestuurde regeling waarvoor WIL het budget bepaalt op basis van de uitkomsten vanuit de jaarstukken 2021. Vanaf 2020 is de financieringssysteem voor de BBZ-kapitaalverstrekking gewijzigd. Dit houdt in dat de eigen bijdrage voor de gemeenten van 25% naar 75% is toegenomen. De overheid gaat ervan uit dat 75% van de lening wordt terugbetaald. Hierdoor neemt het risico voor de gemeenten toe.

Verdeelsleutel

Bij het opstellen van de begroting 2024 wordt voor de doorberekening van de uitvoeringskosten de verdeelsleutel bepaald aan de hand van de maatstaven uit de septembercirculaire en de definitieve uitkeringsspecificatie van het gemeentefonds. De regelingskosten worden verdeeld op basis van het aantal klanten per gemeente en de daadwerkelijke kosten per klant. De verdeelsleutel 2024 is nu nog niet bekend.

Nullijn systematiek

De financiële nullijn is sinds 2020 kaderstellend: WIL heeft het te doen met de middelen die beschikbaar worden/zijn gesteld. Tenzij WIL van de Lekstroom gemeenten tijdelijk of structureel extra mag inzetten op specifieke onderdelen; dan is een ophoging van de begroting via een begrotingswijziging acceptabel. Het Kaderstellend Raadsdebat is in dit licht een belangrijk ijkpunt. Het laatste KRD heeft in deze opgeleverd, en middels de zienswijzen op zowel de Begrotingswijziging 2023 als de Kaderbrief 2024 bevestigd, dat het continueren van de aard en kwaliteit van de dienstverlening van WIL de hoogste prioriteit geniet. De Nullijn is dus minder principiële geworden, maar meer pragmatisch. Met uiteraard als grondhouding een sobere en doelmatige uitvoering.

Begroting 2023 (inclusief de 1e begrotingswijziging 2023) als basis

De begroting 2023 wordt als basis genomen voor de begroting 2024. In de 1ste begrotingswijziging 2023 zijn de volgende bijstellingen opgenomen:

- Verhogen uitkeringsnorm met 10% per 1 januari 2023 met als gevolg een stijging van de regelingskosten BUIG, dit leidt tot een verhoging van 3,7 miljoen euro (programma Inkomen);
- Uitvoeren businesscase bewindvoering waarbij we in 2024 een besparing van € 90.000 op de kosten voor bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten verwachten (programma Inkomensondersteuning);
- Uitvoeren transitie voor de doorontwikkeling van de ICT. Voor 2024 is hier een ophoging van € 150.000 opgenomen. Na zienswijze is deze bijgesteld naar € 75.000 in de begroting 2024;
- Versterken van de HR-organisatie binnen WIL. In 2024 heeft dit een ophoging van € 75.000 tot gevolg;
- Creëren ruimte voor WIL om het personeelsbudget met maximaal € 150.000 te overschrijden als calamiteitenbudget. Hiervoor is geen budget nodig, maar verrekening vindt plaats in de jaarrekening.

Voorziening verlofsparen

Bij cao-afspraken is in 2022 het verlofsparen geïntroduceerd. WIL is dit verlofsparen momenteel technisch en inhoudelijk aan het implementeren. Door het verlofsparen ontstaan voor WIL arbeidskosten financiële verplichtingen met een niet voorspelbare opbouw en ook onvoorspelbare afbouw. In het BBV is bepaald dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan het jaarlijkse bedrag geen gelijk volume heeft, een voorziening dient te worden gevormd. In 2023 richten we deze voorziening in. Eind 2023 hebben we inzichtelijk hoeveel gebruik hiervan wordt gemaakt. We zullen jaarlijks een bedrag in de voorziening Verlofsparen moeten storten ter dekking van de te maken kosten. Op basis van de eerste inzichten van de medewerkers die gebruik zullen maken van deze regeling schatten we in dat we jaarlijks circa € 100.000 zullen doteren aan deze voorziening. We zullen hierover met de gemeenten in gesprek gaan om te kijken naar wat hierin de mogelijkheden zijn.

Overzicht van baten en lasten per programma

Programma	Rekening 2022			Primitieve begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Inkomen	39.101.000	39.101.000	-	39.967.000	39.967.000	-	43.757.000	43.757.000	-
Werk	4.591.000	4.591.000	-	4.622.000	4.622.000	-	4.817.000	4.817.000	-
Inkomensondersteuning	18.398.000	18.398.000	-	6.400.000	6.400.000	-	7.066.000	7.066.000	-
DVO SW	2.697.000	2.697.000	-	2.794.000	2.794.000	-	2.424.000	2.424.000	-
Totaal programma's	64.787.000	64.787.000	-	53.783.000	53.783.000	-	58.064.000	58.064.000	-
Bedrijfsvoering									
Bedrijfsvoering	8.633.000	8.633.000	-	8.009.000	8.009.000	-	8.520.000	8.520.000	-
Saldo van baten en lasten	73.420.000	73.420.000	-	61.792.000	61.792.000	-	66.584.000	66.584.000	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	73.420.000	73.420.000		61.792.000	61.792.000		66.584.000	66.584.000	

Verschillenanalyse

De totale stijging van de lasten ten opzichte van de begroting 2023 bedraagt € 4.792.000 (nadelig), waarvan € 420.000 structureel is vastgesteld in de begrotingswijziging 2022. Op programmaniveau worden wijzigingen nader toegelicht.

Programma Inkomen (€ 3.790.000 nadelig). De belangrijkste oorzaken zijn:

Jaar	Aantal geprognosticeerde bijstandsklanten en gemiddelde uitkeringslast									
	Houten		Ijsselstein		Lopik		Nieuwegein		WIL	
	Aantal	Uitkeringslast	Aantal	Uitkeringslast	Aantal	Uitkeringslast	Aantal	Uitkeringslast	Aantal	Uitkeringslast
Jaarverslag 2022	532	14.547	484	14.711	136	16.125	1.213	15.570	2.365	15.238
Begroting 2023	507	15.571	465	16.033	126	15.555	1.269	15.555	2.367	15.679
Begroting 2024	537	16.386	489	16.570	137	18.163	1.225	17.539	2.389	17.164
Vershil	30	815	24	537	11	2.608	-44	1.984	22	1.486

- Het minimumloon is per 1 januari 2023 met 10% verhoogd. De uitkeringsnormen zijn gekoppeld aan het minimumloon waardoor de uitkeringsnorm eveneens met 10% stijgt zoals reeds opgenomen in de begrotingswijziging 2023 (€ 3,7 miljoen nadelig) en de regelingskosten worden bijgesteld op basis van de jaarcijfers 2022 (€ 55.000 voordelig). Hierdoor komen we dichterbij de realiteit (**€ 3.645.000 nadelig**);
- Vastgestelde begrotingswijziging 2022 conform CAO 2022 wijzigingen (**€ 52.000 nadelig**);
- De indexering van de loonkosten zoals bij de uitgangspunten aangegeven. Het totale effect op de begrote loonkosten is negatief (**€ 93.000 nadelig**).

Programma Werk (€ 195.000 nadelig). De belangrijkste oorzaken zijn:

- Reeds vastgestelde begrotingswijziging 2022 conform CAO 2022 wijzigingen (**€ 66.000 nadelig**);
- De indexering van de loonkosten zoals bij de uitgangspunten aangegeven. Het totale effect op de begrote loonkosten is negatief (**€ 129.000 nadelig**).

Programma Inkomensondersteuning (€ 666.000 nadelig). De belangrijkste oorzaken zijn:

- Reeds vastgestelde begrotingswijziging 2022 conform CAO 2022 wijzigingen (**€ 61.000 nadelig**);
- De indexering van de loonkosten zoals bij de uitgangspunten aangegeven. Het totale effect op de begrote loonkosten is negatief (**€ 129.000 nadelig**);

- Reeds vastgestelde begrotingswijziging 2022 regelingskosten € 253.000 bijzonder bijstand, €151.000 Wet kinderopvang en € 72.000 door bijstelling op basis van de jaarcijfers 2022 en indexatie (**€ 476.000 nadelig**).

Bedrijfsvoering (€ 511.000 nadelig). De belangrijkste oorzaken zijn:

- De indexering van de loonkosten zoals bij de uitgangspunten aangegeven (€ 178.000 nadelig) en de overige personeelskosten (opleiding, Arbo etc.); geïndexeerd (€ 16.000 nadelig). Het totale effect op de begrote loonkosten is negatief (**€ 194.000 nadelig**);
- Stijging door indexering vaste kosten zoals bij uitgangspunten aangegeven (**€ 77.000 nadelig**);
- Reeds vastgestelde begrotingswijziging 2022 conform CAO 2022 wijzigingen (**€ 90.000 nadelig**);
- Incidenteel Loonkosten ICT voor de transitie voor de doorontwikkeling van de ICT (**€ 75.000 nadelig**);
- Incidenteel Loonkosten HR voor het versterken van de HR-organisatie binnen WIL (**€ 75.000 nadelig**).

DVO programma SW (€ 370.000 voordelig). De belangrijkste oorzaken zijn:

- Door het vertrek van de gemeenten De Ronde Venen en Stichtse Vecht valt de bijdrage van 370.000 weg. Voor nu houden we de bijdragen voor de WIL-gemeenten gelijk. In de praktijk hebben we een deel van de onderliggende kosten kunnen laten vervallen. Er is evenwel nog een gat te dichten, waarvoor meerdere opties op tafel liggen. Met de gemeenten Nieuwegein, Lopik en IJsselstein zijn hierover gesprekken gestart.
- Een begrotingswijziging 2023 bij de Turap 2023 is niet onwaarschijnlijk, mede gezien het feit dat ook nog een 'trapje af' en de eenmalige transitievergoeding voor de ontvlechting van de gemeente De Ronde Venen en de gemeente Stichtse Vecht.

Meerjarenraming per programma

Het onderstaande overzicht presenteert de baten en lasten voor het meerjarenperspectief.

Programma	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Inkomen	43.757.000	43.757.000	-	45.297.000	45.297.000	-	46.674.000	46.674.000	-
Werk	4.817.000	4.817.000	-	4.948.000	4.948.000	-	5.078.000	5.078.000	-
Inkomensondersteuning	7.066.000	7.066.000	-	7.286.000	7.286.000	-	7.485.000	7.485.000	-
DVO SW	2.424.000	2.424.000	-	2.424.000	2.424.000	-	2.424.000	2.424.000	-
Totaal programma's	58.064.000	58.064.000	-	59.955.000	59.955.000	-	61.661.000	61.661.000	-
Bedrijfsvoering									
Bedrijfsvoering	8.520.000	8.520.000	-	8.643.000	8.643.000	-	8.898.000	8.898.000	-
Saldo van baten en lasten	66.584.000	66.584.000	-	68.598.000	68.598.000	-	70.559.000	70.559.000	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	66.584.000	66.584.000		68.598.000	68.598.000		70.559.000	70.559.000	

Incidentele baten en lasten

- In deze Begroting zijn incidentele posten opgenomen (Er is sprake van materiele baten en lasten van minimaal € 50.000):
- Uitvoeren businesscase bewindvoering waarbij we in 2024 een besparing € 90.000 op de kosten voor bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten verwachten (programma Inkomensondersteuning);
- Uitvoeren transitie voor de doorontwikkeling van de ICT. Voor 2024 is hier een ophoging van € 75.000 opgenomen;
- Versterken van de HR-organisatie binnen WIL. In 2024 heeft dit een ophoging van € 75.000 tot gevolg;

BIJLAGE: Taakvelden

Programma	Verdeling	Taakveld	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Domein: 0.0 Bestuur en ondersteuning										
Bedrijfsvoering	100%	0.4 Overhead	8.520.000	8.520.000	8.643.000	8.643.000	8.898.000	8.898.000	9.160.000	9.160.000
Domein: 6.0 Sociaal domein										
Inkomen	100%	6.3 Inkomensregelingen	43.757.000	43.757.000	45.297.000	45.297.000	46.674.000	46.674.000	48.094.000	48.094.000
Inkomensondersteuning	76%	6.3 Inkomensregelingen	5.370.160	5.370.160	5.537.360	5.537.360	5.688.600	5.688.600	5.843.640	5.843.640
Inkomensondersteuning	24%	6.71 Maatwerk dienstverlening 18+	1.695.840	1.695.840	1.748.640	1.748.640	1.796.400	1.796.400	1.845.360	1.845.360
Werk	100%	6.5 Arbeidsparticipatie	4.817.000	4.817.000	4.948.000	4.948.000	5.078.000	5.078.000	5.212.000	5.212.000
DVO - SW	100%	6.4 WSW en beschut werk	2.593.000	2.593.000	2.593.000	2.593.000	2.593.000	2.593.000	2.593.000	2.593.000

BIJLAGE: Beleidsindicatoren artikel 8 BBV

De beleidsindicatoren in de onderstaande tabel zijn opgenomen op basis van de gegevens van 'waar staat je gemeente'. Alleen de beleidsindicatoren die van toepassing zijn op de taken die WIL uitvoert zijn vermeld.

Indicator bron waarstaatjegemeente.nl	Jaar	Houten	IJsselstein	Lopik	Nieuwegein	Nederland
Personen met bijstandsuitkeringen, per 10.000 inwoners.	2021	206	272	183	369	431
Huishoudens met bijstandsuitkeringen (percentage t.o.v. totaal aantal huishoudens)	09-2022	2,5%	3,5%	2,3%	4,3%	4,8%
Bijstand gerelateerde uitkering vanaf AOW-leeftijd, per 1000 inwoners.	2021	8,1	10,6	3,8	15,2	17,1
Alleenstaanden met bijstandsuitkeringen t.o.v. huishoudens alleenstaand.	12-2021	5,4%	6,0%	4,0%	8,1%	8,7%
Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar)	2022-Q2	11,3	11,2	7,2	21,0	13,0
Personen met een lopende re-integratievoorziening naar inkomstenbron:						
- Werkend zonder bijstand (per 1.000 inwoners van 15-74 jaar)	2022-Q2	1,8	2,3	2,7	3,3	3,3
- Werkend met bijstand (per 1.000 inwoners van 15-74 jaar)	2022-Q2	0,8	0,4	0,0	0,8	1,1
- Niet werkend met bijstand (per 1.000 inwoners van 15-74 jaar)	2022-Q2	7,6	7,7	4,5	14,9	7,6
- Niet werken zonder bijstand (per 1.000 inwoners van 15-74 jaar)	2022-Q2	1,1	0,8	0,9	1,8	1,0
Banen (per 1.000 inwoners van 15-74 jaar)	2021	694,1	572,3	546,0	978,7	685,7
Werkloosheidspercentage	2022	2,8%	3,0%	2,7%	3,6%	3,5%
Huishoudens met laag inkomen	2020	5,0	6,0%	7,0%	7,0%	-
Huishoudens met hoog inkomen	2020	16,0	12,0%	13,0%	8,0%	-
Kinderen (tot 18 jaar) opgroeiend in een uitkeringsgezin	2021	3%	5%	5%	6%	6%

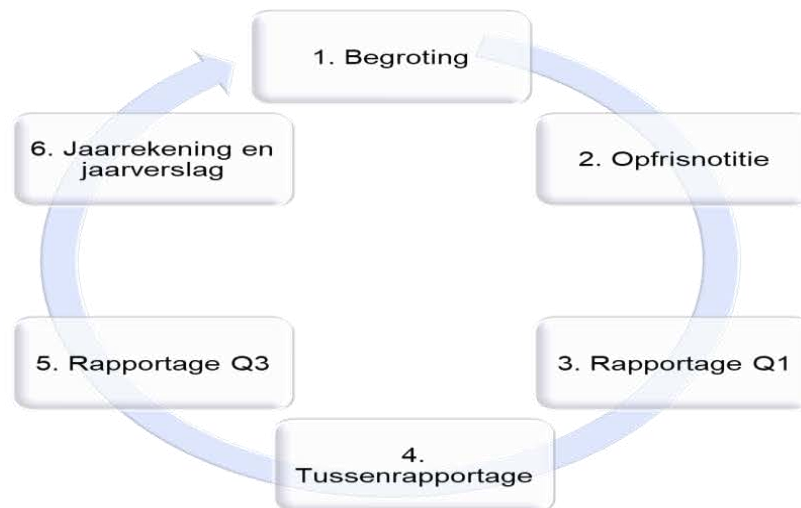
BIJLAGE: Voorstel herijking informatievoorziening en KPI's

Bij de start van WIL is een set van kernprestatie-indicatoren (KPI's) afgesproken die inzichtelijk zouden moeten kunnen maken hoe WIL presteert en of WIL op koers ligt. Tegelijk is een specifieke manier van verantwoorden afgesproken met kwartaalrapportages, een tussenrapportage en de jaarstukken. In de loop der jaren is de set van KPI's een keer gewijzigd, op grond van een voorstel vanuit Houten, waarin alle gemeenten zich konden vinden. Wat er nu ligt is het resultaat van deze aanpassing. De informatievoorziening is eveneens een keer aangepast, zij het minimaal (de Turap is 1 maand naar voren gehaald om voor de zomer reeds verantwoording te kunnen afleggen).

Op grond van meerdere redenen, sommigen ook door u al eerder benoemd, denken wij dat een herijking van de informatievoorzieningen KPI's wenselijk is:

- ✓ Er is sprake van te veel verantwoording, te weinig sturingsinformatie. Trends, bewegingen en duiding zijn onderbelicht.
- ✓ De kwartaalrapportages staan los van de P&C stukken en zijn lastig leesbaar. De essentie raakt verloren in de omvang. De aansluiting met de begroting en jaarstukken ontbreekt.
- ✓ De samenstelling van de rapportages vraagt te veel kostbare tijd.

Ons voorstel is in de kern simpel. Ten eerste: laten we qua informatievoorziening aansluiten bij de programmastructuur in de begroting en daarmee bij de opdracht die u meegeeft. Iedere rapportage is daarmee een soort update of we op koers liggen met duiding. We voegen een rapportagemoment toe: een opfrisnotitie aan het begin van ieder jaar omdat de begroting dan al bijna $\frac{3}{4}$ jaar geleden is vastgesteld en mogelijk wat in het geheugen is weggezakt. In beeld ziet e.e.a. er als volgt uit.

Met dit voorstel vervallen dus twee kwartaalrapportages.

De tweede lijn in ons voorstel is dat we qua KPI's eveneens aansluiten bij de opdracht (per programma) die u ons meegeeft: wat vraagt u echt van ons (en kunnen we dat gewenste resultaat ook echt beïnvloeden)? Grofweg betekent dit een sterke indicatie van het aantal KPI's en meer focus als ook (bij)sturing. In onderstaande overzichten maken we per programma helder wat wij denken dat in deze de echt relevante KPI's zijn. Uiteraard zijn er ook zaken die relevant zijn om te weten; die voegen we toe, maar zijn niet leidend voor onze inzet. Dat zijn alleen de "opdracht" KPI's. Perverse KPI's als het aantal boetes, maatregelen en de preventiequote vervallen met dit voorstel.

Programma Inkomen	Type KPI	Begroting komend jaar	Aanvang begrotingsjaar	Rapportage 1* kwartaal	Tussen-rapportage	Rapportage 3* kwartaal	Jaarrekening
Aantal klanten BUIG met weergave jongeren (G)*	Relevant			✓	✓	✓	✓
Ontwikkeling bijstandsvolume (beginstand + instroom -/- uitstroom = eindstand) (G)	Relevant			✓	✓	✓	✓
Aantal klanten per regeling (G)	Relevant			✓	✓	✓	✓
Samenstelling bestand naar kenmerk (huishouden, leeftijd) (G)	Relevant			✓	✓	✓	✓
Gemiddelde netto prijs van de uitkering (G)	Relevant	✓		✓	✓	✓	✓
Regelingskosten BUIG (G)	Relevant	✓		✓	✓	✓	✓
Aantal openstaande vorderingen + bedrag (G)	Relevant			✓	✓	✓	✓
Klanttevredenheid beter dan 7,5 (W)**	Opdracht	✓					✓
We blijven budgettair binnen de begroting, tenzij.... (W)	Opdracht	✓			✓		✓

*(G) = zo mogelijk op gemeenteniveau

** (W) = op WIL-niveau

Kern van dit programma is dat het in de regel goed gaat. We melden het als er iets mis is of afwijkingen zijn geconstateerd.

Programma Werk	Type KPI	Begroting komend jaar	Aanvang begrotingsjaar	Rapportage 1 ^e kwartaal	Tussen-rapportage	Rapportage 3 ^e kwartaal	Jaarrekening
Aantal meldingen, gevolgd door aanvraag uitkering levensonderhoud (G)*	Relevant			✓	✓	✓	✓
Aantal plaatsingen (LWT) gekoppeld aan Suite (G)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Uitstroom naar werk of zelfstandig beroep of bedrijf (G)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Percentage herinstroom (G)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Aandeel klanten met een instrument , activiteit of voorziening (volledig aan LWT) (G)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Klanttevredenheid beter dan 7,5, geldend voor WSP en LWT (W)**	Opdracht	✓					✓
Werkgeverstevredenheid > 7,5 (W)	Opdracht	✓					✓
We blijven budgettair binnen de begroting, tenzij... (WIL plus LWT's geconsolideerd opgenomen) (W)	Opdracht	✓			✓		✓

*(G) = zo mogelijk op gemeenteniveau

** (W) = op WIL-niveau

Programma Inkomensondersteuning	Type KPI	Begroting komend jaar	Aanvang begrotingsjaar	Rapportage 1 ^e kwartaal	Tussen-rapportage	Rapportage 3 ^e kwartaal	Jaarrekening
100 procent bereik op 100 procent van de bijstandsnorm (idealiter) (G)*	Opdracht	✓					✓
Doorlooptijden en afhandeltermijnen aanvragen bijzondere regelingen (W)**	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Regelingskosten bijzondere regelingen (G)	Relevant	✓			✓		✓
Bereik schuldhelpverlening (W)	Opdracht	✓					✓
Responstijd/wachttijd schuldhelpverlening (W)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Percentage opgevolgde signalen schuldhelpverlening (W)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Herinstroom schuldhelpverlening (G)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Klanttevredenheid beter dan 7,5, zowel bij BR- als SHV-klanten (W)	Opdracht	✓					✓
We blijven budgettair binnen de begroting, tenzij... (W)	Opdracht	✓			✓		✓

*(G) = zo mogelijk op gemeenteniveau

** (W) = op WIL-niveau

Het antwoord op de vraag of klanten financieel zelfredzamer zijn geworden kunnen we niet met een KPI beantwoorden. We verwerken dit in het tekstgedeelte van het programma.

We voegen ook een kwalitatieve tekst over de WIL-generalisten toe aan de rapportage.

Programma Bedrijfsvoering	Type KPI	Begroting komend jaar	Aanvang begrotingsjaar	Rapportage 1 ^e kwartaal	Tussen-rapportage	Rapportage 3 ^e kwartaal	Jaarrekening
Aantal (percentage) gegronde bezwaarschriften (W)	Relevant			✓	✓	✓	✓
Aantal (percentage) gegronde klachten (W)	Relevant			✓	✓	✓	✓
Percentage ziekteverzuim < 5,5 (W)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Percentage inhuurkosten, als onderdeel van totale personeelskosten (W)	Relevant	✓			✓		✓
Aantal banenafpraak banen binnen WIL vs het quotum (W)	Opdracht	✓		✓	✓	✓	✓
Wachttijd en uitvalpercentage klantenservice (W)	Relevant	✓		✓	✓	✓	✓
Verantwoordelijkheid (accountability of toerekenbaarheid)	Relevant	✓					✓
Medewerkerstevredenheid (op programmaniveau) beter dan 7,5 (W)	Opdracht	✓					✓
We blijven met dit programma budgettair binnen de begroting (vanuit de opdracht), tenzij.... (W)	Opdracht	✓			✓		✓

*(G) = zo mogelijk op gemeenteniveau

** (W) = op WIL-niveau

Tot slot

Ons voornemen is vanaf de Begroting 2025 de nieuwe set van KPI's formeel te gaan hanteren, uitgaande van besluitvorming voor de zomer van 2024. In de Kaderbrief 2025 kunt u in dit licht een eerste uitwerking tegemoet zien. De facto zouden we echter al graag per 2024 de nieuwe wijze willen implementeren, om zo snel als mogelijk de nieuwe focus te kunnen aanbrengen. Om de raden op voorhand hierin mee te nemen, organiseren wij voor de zomer 2023 een Raadsinformatieavond, waarin onder meer de voorgestelde herijking op de agenda staat.

BIJLAGE: Integraal overzicht op de opmerkingen en bedenkingen op de Kaderbrief 2024

Reactie van Werk en Inkomen Lekstroom op de zienswijzen van de Lekstroomgemeenten op de Kaderbrief 2024

Alle deelnemende raden hebben een zienswijze op de ontwerp Kaderbrief 2024 ingediend, waarmee de betrokkenheid bij WIL bevestigd wordt. De zienswijzen worden door het bestuur meegenomen bij de besluitvorming over de Kaderbrief en het meenemen in de ontwerp begroting 2024. De raad krijgt via een zienswijzeprocedure de mogelijkheid haar mening hierop te geven.

De zienswijzen geven in zijn algemeenheid een positief beeld waarbij het weer opnemen van een duidelijke financiële paragraaf op waardering kan rekenen. Het overzicht van ontwikkelingen en de gevolgen, voor zover nu in te schatten, zijn helder en duidelijk. Daarnaast komt de actualiteit tot uiting doordat meerdere raden aangeven dat 1 op 1 doorberekenen van kosten gezien de huidige indexeringscijfers niet evident is. Aan WIL wordt gevraagd in voorkomende gevallen mee te denken over alternatieven en in beeld te brengen wat dit eventueel voor gevolgen heeft voor de dienstverlening.

In het voorliggende integrale overzicht geven wij aan hoe wij met de ingebrachte zienswijzen omgaan en hoe zij in de begroting 2024 worden verwerkt of op andere wijze worden opgepakt. Als afsluiting geven we een reactie op de punten die de Cliëntenraad in haar zienswijze heeft opgenomen.

	Gemeente	Zienswijze/wens gemeenten	Hoe wordt deze zienswijze verwerkt?
1	Houten	De raad vindt in de kaderbrief het overzicht van de nu bekende ontwikkelingen zijn op Rijks-, lokaal en arbeidsmarkt-niveau zeer goed vormgegeven. In het financiële overzicht is een behoorlijke stijging opgenomen van salarissen in verband met CAO-wijzigingen opgenomen. Dit is een indicatie, maar een belangrijke aanwijzing dat deze stijging fors zal zijn. De gemeentelijke financiën staan onder druk en er is nog onduidelijk in hoeverre voor de gemeenten een CAO-stijging wordt gecompenseerd. De raad zal voor 2024, bij de begroting van WIL en de gemeentelijke perspectiefnota kritisch moeten kijken naar compensatie. De raad verwacht van WIL dat zij in haar begroting 2024 dit ook doet en daar waar compensatie niet noodzakelijk is dit ook niet vraagt.	Allereerst goed om te horen dat het overzicht van de nu bekende ontwikkelingen op de verschillende niveaus goed zijn vormgegeven. Ook de raad IJsselstein heeft in zijn zienswijze aangegeven dat de CAO-stijging niet 1 op 1 doorberekend kan worden. Ook daar wordt verwezen naar de onduidelijkheid over mogelijke compensatie voor de gemeente vanuit het Rijk. Uiteraard zal WIL slechts compensatie vragen waar dat nodig is. WIL is ook bereid om te kijken naar alternatieven om een stijging van de loonkosten op te vangen. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld (tijdelijk) aanpassen van de dienstverlening, et cetera.
2	Houten	<u>Proces kaderstellen raadsdebat</u> De raad is van mening dat het ophalen van input vanuit het KRD nog beter kan worden vormgegeven, voornamelijk waar het gaat om punten die financiële consequenties hebben. Vooraf aan het KRD verwachten wij een totaaloverzicht van de	In de praktijk blijkt dat het bestuur de kaderstellende noties ook meeneemt bij de besluitvorming over de Kaderbrief. Een aantal onderwerpen betreft ten slotte al structurele keuzes die gemaakt worden. Tijdens het KRD kan dit echter explicieter worden gemaakt bij de onderwerpen en tijdens de gesprekken. Onderwerpen zoals de pragmatische nullijn, Participatiewet in

		voorgestelde financiële consequenties met daarbij een onderbouwing. En voorafgaand aan dit debat met ambtelijk toegesproken moet worden zodat raadsleden op hoofdlijnen hun inbreng leveren en dat met die inbreng de stukken die er liggen verder aangescherpt worden in DB / AB. Om die reden vraagt de raad ook nogmaals aandacht voor de aanlevertijden in het hele proces. De raad rekent er op dat WIL op het kaderstellen raadsdebat een tijdlijn kan aangeven van aanlevertijden en beslistmomenten in het vervolgproces, dat in dienst staat van het democratische besluitvormingsproces. <i>Toegevoegd als amendement: Het kaderstellend raadsdebat moet ook gebruikt worden als input voor de kaderbrief.</i>	balans, etc zijn zowel in de begrotingswijziging als in de Kaderbrief beschreven.
3	IJsselstein	Wij kunnen ons ook vinden in de concept Kaderbrief WIL 2024. Inhoudelijk gaat u door op de ingezette koers van de afgelopen jaren met daarbij nog meer werken vanuit de leefwereld, maatwerk en vertrouwen. Graag blijven we met u in gesprek over hoe de verwachte nieuwe ontwikkelingen voor 2024 het beste op te pakken zoals de door het Rijk voorgenomen aanpassingen op de Participatiewet.	Leefwereld, maatwerk en vertrouwen zijn inderdaad pijlers in onze dienstverlening. Wij verwachten dat de Participatiewet in balans het nog beter mogelijk maakt om hieraan invulling te geven. Wij verwachten dat dit onderwerpen op verschillende momenten tijdens de contacten met de raden verder onderwerp van gesprek zal zijn.
4	IJsselstein	In de kaderbrief vraagt WIL expliciet om een reactie op de vraag of het nog realistisch is dat WIL moet uitgaan van de nullijn. In de kaderbrief stelt WIL dat vasthouden aan de nullijn resulteert in een vrijwel zekere begrotingswijziging later in het jaar terwijl als WIL mag begroten wat nodig is, dit wellicht niet nodig zou zijn. De raad heeft begrip voor de behoefte aan het mogen begroten wat nodig is, maar is het niet eens met de opgevoerde tegenstelling. Ook wanneer WIL mag begroten wat nodig is, kan een begrotingswijziging later in het jaar nodig zijn, immers ontwikkelingen gaan snel en zijn onvoorspelbaar. De raad wil inderdaad graag vasthouden aan het op een hoog niveau handhaven van de kwaliteit van dienstverlening, hij vraagt WIL om daarvoor te begroten wat nodig is maar tegelijkertijd daarbij scherp aan de wind te blijven zeilen. Bij de begrotingswijziging 2023 en de kaderbrief 2024 heeft het bestuur van WIL ruimte gecreëerd om te kunnen doen wat nodig is à € 150.000. Dit is al een aanpassing van de	WIL deelt dat het nodig is om financieel scherp aan de wind te blijven zeilen. Dat hierbij een afweging tussen de kwaliteit van dienstverlening op niveau moet blijven is ook helder. De beweging die wij zien is dat er meer dan voorgaande jaren ruimte is om het niveau van dienstverlening te laten prevaleren en er meer speelruimte is. Dit biedt de organisatie ook meer flexibiliteit om veranderende omstandigheden op te vangen. Dit betekent geenszins het loslaten van het financiële deel van de nullijn. We zijn blij dat de raad het budget ad € 150.000 ziet als een mogelijkheid deze ruimte te bieden.

		principiële nullijn van de afgelopen jaren. In 2023 en 2024 gaan we ervaring opdoen met deze extra ruimte. Laten we deze ervaringen afwachten en daarna een besluit nemen over het al dan niet blijven uitgaan van de nullijn.	
5	IJsselstein	Ten aanzien van de aangekondigde, maar financieel nog niet verwerkte CAO-stijging vraagt de raad WIL om deze niet 1 op 1 terug te leggen bij de gemeente. Het is nog onduidelijk in hoeverre CAO-stijgingen worden gecompenseerd. De raad vraagt WIL daarom om zelf ook te kijken welk deel WIL kan opvangen of keuzes voor te leggen aan de deelnemende gemeenten voor een (tijdelijk) aangepaste dienstverlening.	De raad van Houten heeft een gelijke opmerking opgenomen in zijn dienstverlening. Wij verwijzen u naar de beantwoording onder punt 1.
6	Lopik	De raad steunt de ontwerp Kaderbrief 2024.	Wij zijn blij met de bevestiging door de raad.
7	Lopik	WIL vraagt de raad expliciet een oordeel over het hanteren van de Nullijn. De gemeente Lopik houdt vast aan het uitgangspunt van de Nullijn. Waarbij het met name gaat om een beleidsmatige nullijn en in mindere mate over een financiële nullijn. Lopik kiest ervoor de bestaande dienstverlening op peil te houden en begrijpt dat dit gelet op de prijsontwikkeling financieel niet realistisch kan blijken. Lopik begrijpt dan ook dat er tussentijds voorstellen door WIL kunnen worden gedaan om de kwaliteit van de dienstverlening op peil te houden.	Een helder standpunt over de invulling van de nullijn. De kwaliteit van dienstverlening heeft prioriteit, maar bij financiële consequenties moet WIL concrete onderbouwde voorstellen aanleveren. Dit moet bijdragen aan een goede afweging.
8	Nieuwegein	De raad is te spreken over de Kaderbrief 2024 van WIL, waarin WIL een doorkijk geeft naar de uitdagingen in 2024 en waarbij WIL hetzij een financiële verwachting. Hetzij een concrete financiële doorvertaling koppelt aan de ontwikkelingen.	Wij zijn blij dat de wijze waarop wij ontwikkelingen en financiële consequenties in beeld hebben gebracht past bij de wensen van de raad. Dit zeker omdat u eerder heeft aangegeven behoefte te hebben aan een meer concrete financiële vertaling.
9	Nieuwegein	Zowel uw begrotingswijziging als uw kaderbrief maken duidelijk dat de uitdagingen in de nabije toekomst, hoewel deels ongewis, aanzienlijk en complex zijn. Positief is dat de nieuwe stelselwijziging in de Participatiewet en de werkwijze van het Lokale Werkteam nieuwe kansen bieden voor onze inwoners.	Wij verwachten net als de raad dat de Participatiewet in Balans ons nog beter in staat stelt om de uitvoering vorm te geven vanuit vertrouwen en het leveren van maatwerk.
10	Nieuwegein	WIL vraagt om een meerjarig flexibel budget, dat ingezet kan worden indien het aantal klanten toeneemt. De raad begrijpt de	Uiteraard gaat WIL prudent om met de geboden ruimte om een calamiteitenbudget in te richten. Het bestuur is hierbij in de regie en deelt uw wens om doel en omvang te bewaken.

		zorgen van WIL en onzekerheden en stemt in, doch met het dringende verzoek om prudent om te gaan met deze instemming, waarbij u de financiële ruimte niet overschrijdt en het budget uitsluitend gebruikt voor de genoemde bestemming.	
11	Nieuwegein	WIL is voornemens om met ingang van de begroting 2024 de lokale jaarplannen van de Lokale Werkteams op te nemen; het gaat dan telkens om het plan van het voorgaande jaar (zie uw Kaderbrief, p. 4). De meerwaarde om een gedateerde versie van ons jaarplan integraal op te nemen in uw begroting, die voor een zienswijze wordt voorgelegd aan de raden in Lekstroom, is niet helder. De raad verneemt graag van u wat de reden is en hoe dit gaat bijdragen aan de jaarlijkse discussie over uw taken.	WIL en gemeenten hebben bij de keuzes rondom de Innovatie afgesproken dat WIL de begroting van de lokale werkteams geconsolideerd opneemt. Dit omdat de gemeenten de focus en de financiering bepalen, maar WIL nog altijd een (faciliterende) rol speelt bij het voldoen van de financiële verplichtingen. Dit betekent dat WIL deze post in de begroting moet opnemen, dat is een verplichting vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BVV). Wij doen dit geconsolideerd, oftewel de begroting van het lokale werkteam wordt 1 op 1 overgenomen. Door het moment van besluitvorming over de lokale jaarplannen (inclusief begroting) zal WIL in eerste instantie nog geen actuele gegevens op kunnen nemen. Dit kan bij de begrotingswijzigingen technisch worden aangepast aan de nieuwe lokale jaarplannen. De meerwaarde is dat WIL op deze manier haar faciliterende taken kan uitvoeren en ook aan de verplichtingen uit het BBV kan voldoen. Er zijn vanuit WIL geen inhoudelijk, beleidsmatige of andere doelstellingen verbonden. Dat is ten slotte aan de gemeenten in de lokale werkplannen.

Conceptreactie op de zienswijze van de Cliëntenraad WIL op de ontwerp Kaderbrief 2024

De Cliëntenraad heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de Kaderbrief 2024 (hierna Kaderbrief). Tijdens het reguliere overleg tussen WIL en de Cliëntenraad in januari 2023 is het advies van de Cliëntenraad reeds besproken. Dit wordt gewaardeerd en past bij de wijze en traditie waarop de Cliëntenraad gebruik maakt van de haar ter beschikking staande mogelijkheden om te adviseren aan WIL. Hieronder wordt samengevat de zienswijze van de Cliëntenraad weergegeven en voorzien van een reactie.

	Zienswijze/wens Cliëntenraad	Reactie Bestuur
A	Prelude. Sinds eind 2022 is er sprake van omslag in het beleid namelijk: a. Andere kijk op minimabeleid. Niet alle klanten zijn zelfredzaam. Er wordt meer gekeken naar de bestaanszekerheid van Cliënten. b. Het leveren van maatwerk	De ondersteuning van de beschreven omslag bevestigt dat WIL (en gemeenten) de juiste richting zijn ingeslagen. Dit past ook bij de verwachtingen die wij hebben van de Participatiewet in Balans.

	c. Werken vanuit vertrouwen d. De leefwereld De omslag wordt in deze kaderbrief verankerd in het beleid en vertaald naar de begroting. De CRWIL ondersteund deze omslag van harte. Ook in de 'Oogst van het KRD van 5 oktober 2022' wordt deze koers onderschreven.	
B	Uitgangspunten. De bedoeling van de WIL. <i>'Met als doel dat mensen weer kunnen meedoen en perspectief hebben.'</i> Dus niet alleen het huidige probleem oplossen maar perspectief bieden. Ook deze omslag wordt door de CRWIL van harte ondersteund.	Dat is goed om te horen.
C	Uitgangspunt de nullijn voor 2024. Er is nog steeds sprake van een pragmatische nullijn. Die lijkt kijkend naar het inhoudelijke programma niet te handhaven. Het gaat om structurele aanpassingen deels gebaseerd op overheidsvoorstellen deels op voorstellen van gemeenten: - In kader versoepeling Participatiewet, mede vanuit overheidsvoorstellen - Continuering Matchingsteam op basis 2022. Gezien ontwikkelingen lijkt uitbreiding noodzakelijk. Ook door de extra werkzaamheden die voortvloeien uit de opdrachten aan de Arbeidsmarktregio 14, de Utrechtse Werktafel. - Business case bewindvoering, kostenintensief zal dus extra menskracht vragen in 2024. Daarnaast zal beroep op schuldhulpverlening in 2023-2024 naar verwachting progressief toenemen. Het uitgangspunt gelijke aantallen klanten bij de WIL lijkt de CRWIL zeer opportuun. Een en ander wordt direct al aangegeven onder punt waar keuzes gemaakt moeten worden, t.w. blijf aansluiten op de leefwereld van de inwoner waarmee je extra werk aan de achterkant voorkomt. Immers in eerdere toelichting is duidelijk gemaakt dat de WIL gaat inzetten op verbetering van de leefwereld en omstandigheden van de klant achter de deur. Niet langer alleen op begeleiding naar werk maar ook op perspectief. Gezien de huidige krapte in de personele bezetting en het hoge ziekteverzuim alsmede de voortdurende stroom van extra,	Binnen de pragmatische Nullijn staat de kwaliteit van dienstverlening meer op de voorgrond. WIL ontkomt er echter niet aan dat het handhaven van de dienstverlening tegen de grenzen van financiële haalbaarheid kan aanlopen. Daarom is er nu voor gekozen om met het calamiteiten budget WIL flexibeler te kunnen laten reageren op ontwikkelingen. Dit is echter aan vooraf gestelde kaders verbonden. Voor het bestuur is dit in de afweging van alle factoren een logische keuze, waarbij de prioriteit ligt bij het zo goed mogelijk op peil houden van het niveau van dienstverlening.

	incidentele taken waar de WIL mee wordt geconfronteerd, kan het niet anders dat dat de huidige pragmatische nullijn (begroting 2023 + begrotingswijziging 1) onvoldoende zal blijken. Zie ook het advies van de CRWIL bij begrotingswijziging 1 van 2023. Kortom de gememoreerde NUL lijn zal losgelaten moeten worden. Beter zou zijn als de zin uit de 'Oogst van het KRD van 5 oktober 2022' als uitgangspunt wordt genomen: 'De kwaliteit van dienstverlening en uitvoering zijn goed en moeten ook op niveau blijven'. De CRWIL vindt dat het duidelijker is indien reëel te verwachten of zelfs geplande uitgavenstijgingen direct in de begroting van enig jaar worden opgenomen. De geplande projecten met bijbehorende uitgaven worden al afzonderlijk benoemd.	
D	Inhoudelijke ontwikkelingen Punt C en F (Armoede en schulden) Halvering armoede en halvering schulden. Gemeentelijk beleid. Eigen pakket met mogelijke uitvoering WIL. Zie ook het advies bij de begrotingswijziging 1 van 2023. De CRWIL vraagt nadrukkelijk bij die extra inzet zoveel als mogelijk gelijkwaardige en waar mogelijk gelijkvormige/gelijkkluidende regelingen in te voeren. Dat zal de transparantie en het gevoel van gelijkberechtiging bij cliënten vergroten. <i>Niet weer elke gemeente zijn eigen regelingen!</i>	Bij de begrotingswijziging heeft het bestuur in haar reactie al het volgende meegegeven: WIL is op het onderdeel minimabeleid uitvoerder van de beleidskeuzes die conform de GR door de afzonderlijke gemeenten worden gemaakt. De Cliëntenraad noemt een aantal voorbeelden waarbij gemeenten elk eigen keuzes maken die verschillen voor klanten kunnen betekenen. Tegelijkertijd wordt achter de schermen waar mogelijk al zo veel mogelijk ingezet op harmonisering. Voor het genoemde JPF geldt bijvoorbeeld dat de andere 3 gemeenten met interesse de ervaringen van Nieuwegein volgen en de mogelijkheid openhouden om op een later moment aan te sluiten. Het bestuur is van mening, zoals eerder besproken met de Cliëntenraad, dat de raden hier de eigen verantwoordelijkheid hebben en dit buiten de invloedssfeer van het bestuur ligt.
E	Punten D en G (WAMS, lokale werkteams en UWT) Op drie onderwerpen en drie niveaus wordt gevraagd naar samenwerking en afstemming. • WAMS. Met aangrenzende domeinen als zorg, onderwijs en wonen • WIL. Lokale werkteams, afstemming lokale werkplannen • UWT. Afstemming en harmonisering regelingen waarmee Werkgeversservicespunten (WSP) te maken hebben en daarmee de Teams van de UWT (14 gemeenten) en uiteindelijk de werkgevers die arbeidsplaatsen willen aanbieden.	Het is begrijpelijk dat de Cliëntenraad deze wens heeft. Het is ook in het belang van WIL om de Cliëntenraad op deze onderwerpen mee te nemen. De wijze waarop we dit kunnen vormgeven kan in een overlegvergadering worden besproken.

	De CR WIL wil graag in een van de specials aansluitend op de overlegvergadering nader van gedachten wisselen over de vraag: “Hoe wordt de samenwerking tussen gemeenten en de WIL en UWT vorm gegeven bij de voorbereiding en implementatie van de wet WAMS (Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein)? Wordt daarbij in samenhang gekeken naar de twee andere gevraagde samenwerkingen en afstemming? Wie heeft de regie? De CRWIL maakt zich zorgen over de toenemende versnippering in regie en verantwoordelijkheden. Voor cliënten is het van belang dat zij één aanspreekpunt hebben en geen belemmeringen ondervinden door interne afstemmingsproblemen, verschillen in werkwijzen en regelingen en gedoe over wie waarover de regie heeft!	
F	Punt I (Klantvolumes) Hier is letterlijk overgenomen hetgeen bij het advies over Begrotingswijziging 1 van 2023 is geschreven onder punt 3. Gemist wordt dat in de Oogst van het KDR van 5 oktober 2022 staat dat bij volumestijging geen gebruik meer zal worden gemaakt van het crisesregiem. Bij de voorwaarden staat dat het DB in samenwerking met het AB het vertrouwen krijgt om ‘met maatwerk keuzes te maken over aantrekken van personeel of het (tijdelijk) inperken van de dienstverlening’. De CRWIL is er tegen dat de dienstverlening wordt ingeperkt! Een combinatie van tijdelijke inhuur en op termijn het inrichten van een permanent flex-team binnen de aangepaste sterkte (als alternatief voor het crisesregiem) is naar het oordeel van de CR WIL de beste oplossing. Hiermee kunnen ook ander knelpunten als hoog ziekteverzuim en tijd nemende vacaturevervulling worden opgelost. Inperking van de dienstverlening kan dan worden voorkomen. Het zou goed zijn als hiervoor een structurele aanpassing in de begroting wordt opgenomen. In de Oogst van het KDR van 5 okt. Wordt daar ook ruimte voor gegeven. Bij versterking van de arbeidsmarktpositie van de WIL staat. <i>“Er is oog voor de gevolgen voor het personeel van WIL en daarmee voor de dienstverlening aan inwoners. Over het algemeen dient de inzet van personeel om de kwaliteit en omvang van de dienstverlening te garanderen. Indien de basisdienstverlening in het gedrang komt, is een</i>	In de reactie op het advies over de begrotingswijziging is al als volgt gereageerd door WIL: In de oogst van het KRD is als kaderstellende notie inderdaad opgenomen dat de Nullijn iets meer ruimte moet geven om flexibel te reageren op schommelingen. Weliswaar is in de begrotingswijziging niet expliciet opgenomen dat het crisisregime wordt losgelaten, de ruimte voor een calamiteitenbudget is in de praktijk wel degelijk een nieuwe weg die wordt ingeslagen. WIL krijgt de ruimte om binnen de afgebakende ruimte wel degelijk flexibel te reageren op fluctuaties. Het bestuur hanteert de lijn dat dienstverlening het liefst op peil blijft, maar het (tijdelijk) beperken van de dienstverlening kan naar omstandigheden noodzakelijk zijn.

	<i>groot deel van de aanwezigen van mening dat WIL enige ruimte moet hebben om hier (vooraf) op te schakelen.”</i>	
G	Interne ontwikkelingen WIL Punten J, K en L (Personeelsbezetting, inzet HR en ICT) WIL komt op een punt waarbij bij het niveau en de kwaliteit van de dienstverlening kwetsbaarheden kunnen ontstaan. WIL geeft aan hiervoor tijdig investeringen te willen doen om deze te voorkomen. De CRWIL gaat er van uit dat gemeenten de kwetsbaarheden onderkennen en passende faciliteiten verstrekken. Zie ook het advies bij begrotingswijziging 1 van 2023. Punt 5.	In de reactie op het advies over de begrotingswijziging is al als volgt gereageerd door WIL: Wij zijn blij dat de Cliëntenraad de geschetste investeringen onderschrijft. Daarnaast wordt aan de hand van de zienswijzen en de definitieve besluitvorming rondom de begrotingswijziging duidelijk welke ruimte heeft voor deze investeringen.
H	Evenals bij het advies op de begrotingswijziging 1 van 2023 wil de CRWIL een pleidooi houden voor jongeren met een lichte arbeidsbeperking die niet zijn geregistreerd. De CRWIL is het eens met de prioritering van en het blijven investeren in de participatie van kwetsbare groepen. Met name mensen in beschut werk en mensen die een baangarantie nodig hebben. Daarnaast vraagt de CRWIL aandacht voor de groeiende groep jongeren met een lichte arbeidsbeperking die niet zijn geregistreerd. Zij vallen buiten de boot en behoeven wel inzet van gemeenten en WIL.	In de reactie op het advies over de begrotingswijziging is al als volgt gereageerd door WIL: WIL stelt in haar dienstverlening de mens centraal en wil dat mensen weer kunnen meedoen en perspectief hebben. Hierbij hanteren wij op de groep jongeren na geen doelgroepenbeleid. Bepaalde groepen hebben daarbij binnen WIL en de lokale werkteams speciale aandacht. Maar vooralsnog beperkt het werken met doelgroepen zich tot de jongeren.